

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vinica na obdobie 2016 - 2026

Vypracoval:

Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu z.p.o.

Nasledujúci Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) je vypracovaný v súlade s platným znením zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a s princípmi tvorby strategického dokumentu uvedené v Metodike na vypracovanie PHSR, verzia 2.0. z roku 2015.

Ciele a priority nasledujúceho PHSR sú v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2020/30.

PHSR zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 – 2023

OBSAH

1. Úvod	4
2. Analytická časť PHSR	8
2.1. <i>Analýza vnútorného prostredia</i>	8
2.1.1 Sociálne podmienky – ľudské zdroje	10
2.1.1.1. Vývoj nezamestnanosti v obci	11
2.1.2. Hospodárske podmienky a technická infraštruktúra	11
2.1.2.1. Odvetvia výroby a služieb	11
2.1.2.2. Základné ekonomické ukazovatele obce	13
2.1.2.4 Technická infraštruktúra	14
2.1.2.5 Energetická infraštruktúra	14
2.1.2.6 Sociálna infraštruktúra	15
2.1.2.7 Zdravotná infraštruktúra	15
2.1.2.8 Kultúrna infraštruktúra	15
2.1.2.9 Bývanie	16
2.1.2.10 Vzdelávanie	16
2.1.2.11 Kultúra	17
2.1.2.12 Šport	17
2.1.3. Environmentálne podmienky	18
2.1.3.1 Prírodné danosti obce	19
2.1.3.2 Voda	21
2.1.3.3 Pôda	21
2.1.3.4 Ovzdušie	22
2.1.3.5 Odpady	22
2.2. <i>Analýza vonkajšieho prostredia</i>	22
2.3. <i>Zhrnutie súčasného stavu územia</i>	26
3. Strategická časť	35
4. Programová časť	40
5. Realizačná časť	49
5.1. <i>Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie</i>	55
5.2. <i>Monitorovanie a hodnotenie</i>	56
5.3. <i>Komunikačný plán</i>	59
6. Finančná časť	62
6.1. <i>Indikatívny finančný plán</i>	62
7. Záver	63
Zoznam príloh	68

1. Úvod

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 – 2026
Územné vymedzenie :	Obec Vinica
Územný plán obce/VÚC schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	6. 3. 2017
Dátum platnosti:	od 6. 3. 2017 do 31. 12. 2026
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	21. 12. 2016

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026
Forma spracovania	S pomocou externých odborníkov spracovanie na základe verejnej súťaže. Spracovateľom je Združenie právnických osôb Inštitúcia regionálnych aktivít Novohrad, z.p.o.
Riadenie procesu spracovania	Dokument bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy a metodiky na spracovanie PHSR. Riadiaci tím pozostával z členov externého spracovateľského kolektívu. Na vypracovaní jednotlivých častí PHSR sa v zmysle metodiky podieľali aj členovia troch pracovných skupín, kde boli zastúpení poslanci obce ako členovia odborných komisií, pracovníci obecného úradu a vybraní zástupcovia občianskej spoločnosti v obci. Verejnosť sa zapojila formou dotazníkového prieskumu a verejného prerokovania PHSR.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: 01.04.2016 – 15.12.2016
Financovanie spracovania	Náklady na vlastné spracovanie dokumentu na základe výsledku prieskumu trhu boli financované z vlastných zdrojov obce.
Informácie	www.vinica.sk

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je hlavný strategický dokument obce a určuje jej koncepčný a systematický rozvoj v horizonte 10 rokov.

Dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia. Z tohto dôvodu bol PHSR spracovaný uplatnením princípu partnerstva v súlade s Metodikou pre spracovanie PHSR (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, február 2015) a

metodológiou OECD s názvom „Nástroje regionálnej politiky na úrovni samosprávnych krajov SR“ z roku 2009. PHSR obce je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami nadradených strategických a koncepcných dokumentov: Národná stratégia regionálneho rozvoja (máj 2014), priority Banskobystrického samosprávneho kraja, Regionálna integrovaná územná stratégia a Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 – 2023.

Pod pojmom partnerstvo sa chápe spolupráca sociálno-ekonomických partnerov na príprave, uskutočňovaní, financovaní, monitorovaní a hodnotení realizácie priorít a cieľov podpory regionálneho rozvoja. Sociálno-ekonomickými partnermi sú ústredné orgány štátnej správy, miestne orgány štátnej správy, vyšší územný celok, susedné obce, mikroregión, ktorého je obec členom, a iné fyzické a právnické osoby s potenciálom ovplyvniť rozvoj obce na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Potreba vypracovať nový PHSR obce na obdobie 2015 – 2025 vyplýva zo zmien v obci v období platnosti pôvodného programu a tiež zo zmeny legislatívnych podmienok v SR (schválenie novely zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja).

Strategické plánovanie je metóda riadenia používaná na koordináciu jednotlivých činností, ktoré súvisia s plánovaním, realizáciou a vyhodnocovaním aktivít kofinancovaných z verejných zdrojov určených na regionálny rozvoj. Proces strategického plánovania predstavuje súbor nadväzujúcich činností, ktoré sú riadené tak, aby viedli k naplneniu vopred stanovených a hierarchicky usporiadaných cieľov. Začína sa analýzou, pokračuje definovaním cieľov, realizáciou projektov a končí sa hodnotením. Táto postupnosť krokov sa cyklicky opakuje.

To znamená, že vhodné použitie princípov strategického plánovania predstavuje optimálny nástroj na vypracovanie a realizáciu účinného programu rozvoja obce, ktorý je súčasťou takej regionálnej politiky, ktorá aj v podmienkach EÚ vie byť konkurencieschopná.

Štruktúru programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja tvorí analytická, strategická a implementačná časť. Hlavnými zdrojmi informácií pre analytickú časť plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sú údaje poskytnuté Krajskou správou Štatistického úradu v Banskej Bystrici a výsledky sčítania obyvateľov z roku 2001, ktoré predstavujú exaktné vstupy. Ďalším významným zdrojom informácií sú údaje zhromaždené riešiteľskou organizáciou počas terénneho prieskumu v obci, údaje z odbornej literatúry, rozpracovaného územného plánu obce a údaje poskytnuté predstaviteľmi obce.

Dôležitým prvkom strategického plánovania je zapojenie verejnosti – občanov, neziskových organizácií, škôl, podnikateľov. Tento aspekt bol pri spracovaní dokumentu plne rešpektovaný.

Proces vypracovania PHSR bol zabezpečený nasledujúco:

- riadenie: externý spracovateľ vybraný na základe prieskumu trhu
- pracovná skupina pre ekonomickú, sociálnu, environmentálnu a inú oblasť
- zapojenie verejnosti: verejné prerokovanie PHSR

Počas prípravy PHSR bol na úradnej tabuli obce oznam o spracovaní PHSR s možnosťou žiadať viac informácií priamo od povereného pracovníka obecného úradu, prípadne s možnosťou kontaktovať externého spracovateľa PHSR. Pracovné skupiny sa podieľali na pripomienkovaní analytickej časti a spolupracovali pri tvorbe ostatných ťažiskových častí PHSR.

Návrh PHSR bol na záver verejne prerokovaný v priestoroch obecného úradu.

Mesiac	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Úvod									
Analytická časť									
Strategická časť									
Programová časť									
Realizačná časť									
Finančná časť									
Záver									

Aktualizovaný PHSR umožní obci pripraviť sa na čerpanie štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie v období 2014 – 2020 na základe Partnerskej dohody SR a nastaví dlhodobé smerovanie obce.

Navrhované aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci. Dokument vyjadruje spoločnú víziu budúceho rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania. PHSR rieši rozvoj obce Vinica v súlade s jej špecifikami a požiadavkami modernej spoločnosti. Môže významne prispieť k zvýšeniu prosperity územia.

Zoznam členov pracovných skupín

Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Andrea Papp	Externý spracovateľ (I.R.A.N. z.p.o. Kalonda)
Réka Papp	Externý spracovateľ (I.R.A.N. z.p.o.Kalonda)
Béla Hrubík	Starosta obecného zastupiteľstva obce Vinica
Ing. Flórián Gyurász	Zástupca starostu obec. zast. obce Vinica
Richárd Segeč	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica
Mgr. Árpád Bugyi	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica
Daniel Nagy	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica
Milan Koháry	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica
Margita Balíková	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica
Tomáš Molnár	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica
Ing. Krisztián Baksa	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica
Ing. Gábor Zsigmond	Poslanec obecného zastupiteľstva obce Vinica

2. Analytická časť PHSR

2.1. Analýza vnútorného prostredia

Nasledujúce riadky analyzujú silné a slabé stránky obce Vinica z hľadiska nasledujúcich aspektov:

- ľudské zdroje (počet obyvateľov, úmrtnosť/pôrodnosť, vek, pohlavie, fluktuácia hospodársky aktívneho obyvateľstva a pod.)
- vzdelávanie a vzdelanosť (počet žiakov ZŠ, pomer obyvateľov obce s vysokoškolským vzdelaním)
- pracovný trh
- hospodárenie obce
- podnikateľské prostredie (počet firiem, zameranie, počet zamestnancov a pod.)
- bytový fond (počet bytových jednotiek, typ vlastníctva a pod.)
- zdravotná infraštruktúra (úroveň zdravotných služieb v obci – praktický lekár, pediatria, starostlivosť o bezvládných a starých občanov, lekáreň a ost.)
- technická infraštruktúra
- bezpečnosť (štátna a obecná polícia, hliadky, bezpečnostný kamerový systém)
- doprava (autobus, vlak)
- kultúra (miestne kultúrne spolky, etnografia, festivaly, výstavy, atď.)
- životné prostredie (čistota ovzdušia, vôd, pôdy v KÚ obce, ochrana ŽP)

Tabuľka 1: Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

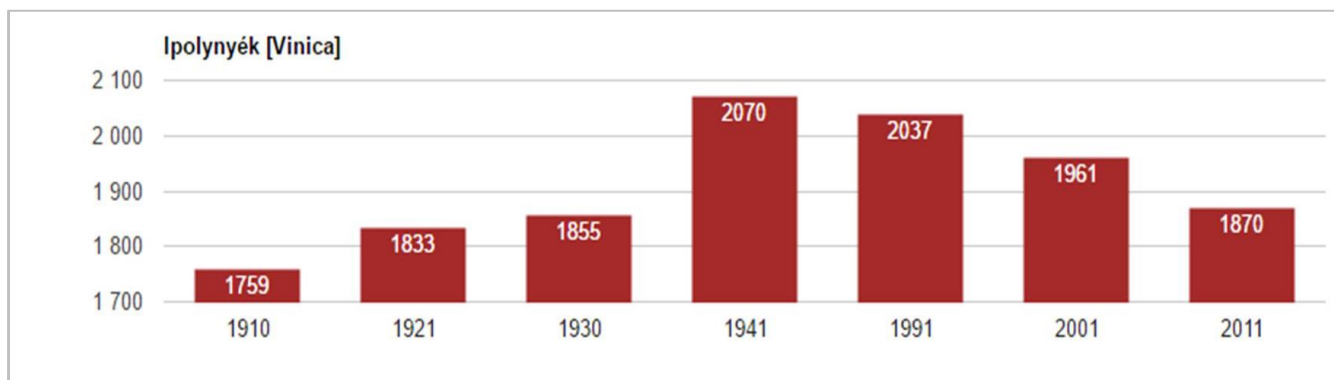
Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR Inštitút informatiky a štatistiky	www.statistics.sk www.infostat.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR Inštitút informatiky a štatistiky	www.statistics.sk www.infostat.sk
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR Ústav informácií a prognóz	www.statistics.sk www.uips.sk
Zdravotníctvo	Národné centrum zdravotníckych informácií	www.nczisk.sk
Sociálna starostlivosť	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ministerstvo vnútra SR	www.upsvar.sk www.minv.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu Finančná správa SR	www.statistics.sk www.sario.sk intrastat.financnasprava.sk
Životné prostredie	Slovenský hydrometeorologický ústav Slovenská agentúra životného prostredia	www.shmu.sk www.enviroportal.sk

2.1.1 Sociálne podmienky – ľudské zdroje

Trend vývoja počtu obyvateľstva je z krátkodobého ako i z dlhodobého hľadiska negatívny.

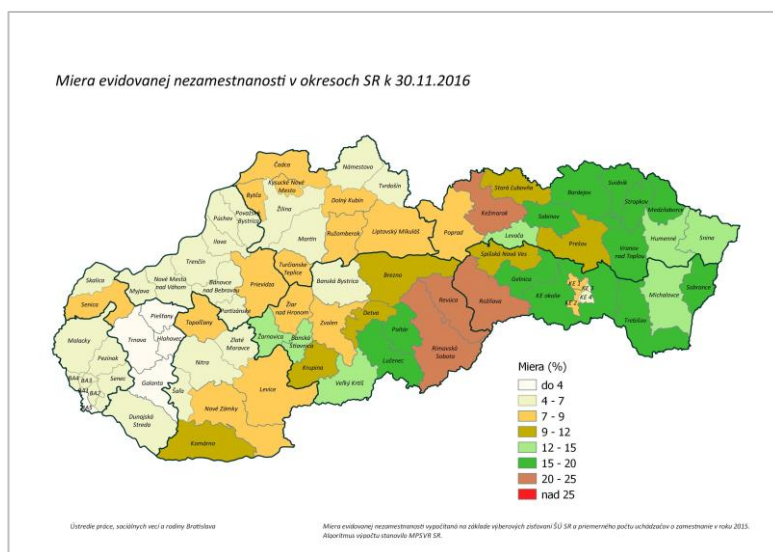
V súčasnosti sa prejavuje trend starnutia obyvateľstva a pokles populácie aj keď demografická štruktúra obyvateľstva je zatiaľ priaznivá. Obec Vinica patrí medzi väčšie obce okrese Veľký Krtíš.

2.1.1.1. Vývoj nezamestnanosti v obci

Jednou z hlavných priorít obce je zvyšovať zamestnanosť a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne občanov. Podporou rozvoja podnikateľského prostredia, služieb a cestovného ruchu chce obec vytvoriť nové efektívne pracovné príležitosti pre nezamestnanú aktívnu pracovnú silu a tým postupne znižovať nezamestnanosť v obci.

Tabuľka 2: Vývoj miery nezamestnaných podľa okresov SR

Poskytnuté údaje potvrdzujú pomerne stabilný vývoj nezamestnanosti v sledovanom období na úrovni okolo 10 %. Miera nezamestnanosti stále stagnuje. V porovnaní s podobnými obcami v regióne je však miera nezamestnanosti nižšia, čo môže súvisieť s faktom, že podľa sčítania obyvateľstva z roku 2011 má podstatná väčšina obyvateľstva stredné odborné vzdelanie, resp. v medzi obyvateľmi neexistuje rómska marginalizovaná skupina. Táto skupina je zraniteľnejšia na trhu práce v prípade ekonomických výkyvov a tiež má obmedzené podmienky pre uplatnenie sa na trhu práce.

Vývoj počtu nezamestnaných v obci je pomerne stabilný, ovplyvňuje ho najmä nestabilný demografický vývoj. Vzhľadom k veľkosti a geografickej polohe obce je miera nezamestnanosti závislá od rýchlosti tvorby pracovných miest v dochádzkovej vzdialenosti 40 km (Šahy – SK, Balassagyarmat – HU), resp. vzdialenosti 100 km (Budapest – HU).

Pre zníženie nezamestnanosti v obci je potrebné:

- stabilizovať / zvýšiť počet obyvateľov
- podnietiť tvorbu miestnych pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít v súkromnom sektore (napr. agroturistika)
- dobudovať technickú infraštruktúru ako nevyhnutných predpoklad pre rozvoj obce.

2.1.2. Hospodárske podmienky a technická infraštruktúra

2.1.2.1. Odvetvia výroby a služieb

Obec je charakteristická len veľmi malým počtom podnikateľských subjektov. Okrem tradičného poľnohospodárstva a spracovania poľnohospodárskych produktov tu pôsobia najmä drobní remeselníci. Regionálny vývoj je poznačený absenciou dlhodobej efektívnej hospodárskej a spoločenskej stratégie. Pretrvávajú (resp. prehlbujú sa) problémy v infraštruktúrnej vybavenosti a napojení niektorých oblastí na komunikačné (najmä dopravné) siete.

Štruktúra ekonomickej základne obce je profilovaná jednotlivými odvetviami. Obec má diverzifikovanú štruktúru hospodárstva, i keď existuje rezerva na rast rozmanitosti ekonomických aktivít v obci a to hlavne v oblasti spracovania poľnohospodárskej produkcie, cestovného ruchu a agroturistiky.

Tabuľka 3: Zoznam podnikateľských subjektov so sídlom alebo prevádzkou v obci

Evidencia podnikateľských subjektov v obci – čiastkový výpis			
P.Č.	Názov	ICO / SK NACE	Počet zamestnancov
1	Bartex-Jozef Baráth		6
2	Elektroland-Roland Tóth		4
3	Farkas s.r.o.		20
4	Herbex s.r.o.		16
5	Pohrebníctvo-Ladislav Szabó		10
6	Lekáreň u Michala		6
7	MMB-Gold s.r.o.		6
8	Nagy Elektro s.r.o.		2
9	Nagy Kenyér s.r.o.		12
10	Nimród-Richard Segeč		10
11	Pizzéria-Mária Petreželová		4
12	Pohostinstvo Buriš		6
13	Ritex.Ildikó jakabová		2
14	FORVIN s.r.o.		30
15	Vinline-Súth Krisztián		20

Zdroj: vlastné spracovanie – OcÚ Vinica

2.1.2.2. Základné ekonomické ukazovatele obce

Z nižšie uvedených dát vyplýva, že príjmy obce presahujú výdavky a je schopná tvoriť rezervu. Toto vytvára dobré predpoklady pre investičné akcie v obci v najbližších rokoch a tiež intenzívne čerpanie dotácií zo štrukturálnych fondov v období 2014 – 2020.

Tabuľka 4: Základné ekonomické ukazovatele (v EUR)

Ukazovateľ	2013	2014	2015
Bežné príjmy	841077,74	884225,06	997974,47
Kapitálové príjmy	293802,32	261256,12	168892,04
Finančné príjmy	40450,48	153348,98	292303,53
Príjmy celkom	1175330,54	1298830,16	1459170,04
Bežné výdavky	786817,58	848118,16	850691,61
Kapitálové výdavky	311888,85	369800,58	438110,76
Finančné výdavky	23974,08	24147,83	125752,41
Výdavky celkom	1122680,51	1242066,57	1414554,78

Obec v rozpočtovom hospodárení dodržala § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý stanovuje povinnosť zostaviť rozpočet obce ako vyrovnaný.

Vývoj pomeru medzi príjmami obce z daní a majetku voči príjmom zo štátneho rozpočtu v ostatných rokoch potvrdzuje závislosť obce od prostriedkov štátneho rozpočtu. Podiel bežných príjmov sa na celkových príjmoch podieľali vo výške 89 % v roku 2014. Na celkových výdavkoch sa bežné (prevádzkové) výdavky podieľali vo výške takmer 89 % v roku 2014, čo vytvára len obmedzený priestor pre investičné aktivity.

Obec plní schválený rozpočet na úrovni 90 a viac percent oproti plánovanému rozpočtu, a to za väčšiu časť sledovaného obdobia v rokoch 2011 - 2014.

Vzhľadom k celkovej výške disponibilných zdrojov obce, ktoré má obec v rezervnom fonde dáva obci možnosti investovania.

Bežné výdavky prinášajú nepriamy efekt pre rozvoj obce a predstavujú finančné zdroje spotrebované na chod samosprávy. Šetrením Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu z.p.o.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026
v oblasti bežných výdavkov sa vytvára priestor pre investičné – kapitálové výdavky.

2.1.2.4 Technická infraštruktúra

V obci vykonáva svoju činnosť Obecný úrad Pinciná s počtom 2 pracovníkov, z toho

1 administratívny pracovník. Najvyšším výkonným a štatutárnym orgánom obce je starosta. Rozhodovacím orgánom v najdôležitejších otázkach života obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré tvorí 5 poslancov volených tak ako starosta obce v priamych voľbách.

Obecná technická infraštruktúra je priemerne vybudovaná. Obecný vodovod je v rozpracovaní a na zvyšok sa obec každoročne uchádza o dotáciu Environmentálneho fondu a iných fondov EU. Kanalizácia nie je vybudovaná, chýba aj ČOV obce. Verejné osvetlenie je zavedené vo všetkých častiach obce s úspornými 36W žiarivkami. Vedenie elektrickej energie je vzdušné. Hromadnú dopravu zabezpečujú pravidelné autobusové spoje SAD. V obci sa nachádzajú z časti rekonštruované autobusové zástavky.

Železničná doprava - cez kataster obce nevedie železničná trať. Najbližšia železničná zastávka je v meste Balassagyarmat - HU.

Pre účely **cyklistickej** dopravy nie je vyčlenená samostatná komunikácia.

V **leteckej** doprave občania obce využívajú vnútroštátne a medzinárodné letecké spojenia z medzinárodného letiska Budapest vzdialeného 100 km od obce.

V obci prebieha bytová výstavba vidieckeho charakteru a tak **parkovanie** súkromných vozidiel je vyriešené v rámci garážovania v rodinných domoch, resp. odstavnými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch. Pre zariadenia občianskej vybavenosti a služieb slúžia plochy vedľa miestnych komunikácií alebo priamo krajnice vozoviek, tie však nemožno zaradiť medzi parkovacie plochy.

2.1.2.5 Energetická infraštruktúra

Okres Veľký Krtíš je v súčasnosti zásobovaný **elektrickou energiou** z jadrových zdrojov – komplex jadrových elektrární v Jaslovských Bohuniciach a z klasických zdrojov elektrickej energie. Zásobovanie obce elektrickou energiou zabezpečuje Stredoslovenská energetika a.s. Žilina cez trafostanice rovnomerne rozmiestnené v obci.

Slovenské telekomunikácie majú vybudovanú **telefónnu sieť** vrátane výmeny analógovej ústredne za digitálnu. Každý objekt v obci má možnosť pripojenia na pevnú telefónnu sieť, čo má v súčasnosti veľký význam najmä z hľadiska rozvoja informačných technológií a prístupnosti do siete Internetu. Rozvoj telefonizácie v obci intenzívne podporujú aj mobilní operátori Slovak Telecom, Orange a Telenor (O2).

2.1.2.6 Sociálna infraštruktúra

V súčasnosti v obci Vinica nie je žiaden objekt sociálnej starostlivosti. Jeho absenciu kompenzujú okolité sídla, konkrétne zariadenie v mestách Veľký Krtíš a Šahy. Obec v súčasnosti má predpoklady pre vybudovanie plôch a objektov zabezpečujúcich potreby sociálnej infraštruktúry, ale objekt niekdajšieho kaštieľa vo vlastníctve obec, by mohol slúžiť pre vybudovanie sociálneho zariadenia. Zatiaľ tieto potreby môže obec kompenzovať iba zavedením systému sociálnej pomoci jednotlivcom, s využitím charitatívnej pomoci a **alebo zavedením terénnych služieb (napríklad opatrovateľskej služby, prípravou jedál) priamo v domácnostiach.**

Forma ústavnej starostlivosti o starých občanov sa v obci neuplatňuje, na tento účel sa používajú zariadenia v regióne keď je vylúčené zotrvanie občana v jeho pôvodnom prostredí.

Výhľadové demografické trendy Slovenska hovoria o všeobecnom starnutí populácie (najmä po roku 2005 sa výrazne zvýšilo percento obyvateľov v poproduktívnom veku), čo sa prejaví zvýšeným dopytom po sociálnych službách. V obci Vinica nie je zariadenie sociálnej starostlivosti, no vzhľadom k všeobecnému dopytu po týchto službách zo strany občanov, je potrebné zvážiť zavedenie terénnych sociálnych služieb.

2.1.2.7 Zdravotná infraštruktúra

Zdravotná starostlivosť je v obci je priamo dostupná – sídlo praktického lekára, pediatra, zubného lekára stanica záchranej zdravotnej služby, lekáreň. Za odbornou zdravotnou ambulanciou a pohotovostnou službou dochádzajú občania do mesta Veľký Krtíš.

2.1.2.8 Kultúrna infraštruktúra

Kultúrno-historický fond obce má miestny význam. Jeho primeranou záchranou, údržbou a využitím v oblasti kultúry a rozvoja cestovného ruchu je možné významnou mierou prispieť k ekonomickej prosperite obce.

V strede bývalej Hontianskej župy, medzi Balažskými Ďarmotami a Šahami,

Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu z.p.o.

pod kopcami blízskymi k Ipľu leží obec Vinica. Terajšiu obec tvoria bývalé osídlenia: Stredný, Horný Nek, Kostonca a Leklinec Východorímsky cisár, Konstantin v jednej zo svojich písomností spomína názvy maďarských kmeňov, medzi nimi Nek, ktorému bolo zverené stráženie hraníc.

Nek ako obec je spomínaná najskôr v roku 1135, kedy sa objavila na zozname obcí listiny kráľa Vojtecha II.

Mesto NEK

Nek patril medzi najväčšie osídlenia okolia. Hontianska župa mala v tom čase 21 miest, jedným z nich bol Nek.

V období 1902 – 1923 mesto Nek bolo okresným sídlom.

V roku 1923 Hontianska župa zanikla a obec patrila do Zvolenskej župy.

V rokoch 1949 až 1960 do okresu Šahy, od roku 1960 do okresu Lučenec a od 9.5.1968 sa okresným sídlom stal Veľký Krtíš.

8.decembra 1905 sa zjednotili Dolný, Horný Stredný Nek a Kostonca do jednej obce „Nek“, avšak pomenovania Dolné a Horné Nekyje medzi obyvateľmi sa používa aj dnes.

2.1.2.9 Bývanie

Obec má vypracovaný územný plán v rámci zastavaného územia rieši stavebný rozvoj s takmer stopercentným dôrazom na obytnú výstavbu rodinných domov a bytovú výstavbu pre mladé rodiny. Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, postupne využíva rôzne fondy EÚ na vybudovanie rodinných domov, resp. výstavba sa uskutočňuje z prostriedkov jednotlivých domácností. Podrobnejšiu charakteristiku domového fondu poskytuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 5: Charakteristika domového fondu (2015)

OBEČ	POČET DOMOV				POČET BYTOV		
	trvalo obývané	neobývané	spolu	novostavby	trvalo obývané	neobývané	spolu
Vinica	780	60	840	18	90	0	90

2.1.2.10 Vzdelávanie

Čo sa týka MŠ, ZŠ, obec disponuje školskými zariadeniami, študenti vo veku nad 14 rokov dochádzajú do rôznych stredných škôl a gymnázií v regióne.

2.1.2.11 Kultúra

Vzhľadom k počtu obyvateľov je počet kultúrnych a spoločenských podujatí v obci nadpriemerný. Prírodný potenciál rozvoja vidieckeho turizmu v obci Vinica je na vysokej úrovni, chýba však dostatočná občianska vybavenosť, predovšetkým ubytovacie zariadenie (napr. nízkokapacitné do 10 lôžok a pod.).

2.1.2.12 Šport

Súčasťou života obce sú tiež športové aktivity občanov. Miestne futbalový klub je pýchou obce. V obci sa nachádza futbalový štadión a ďalšia plocha na šport, ktoré sú k dispozícii na podporu rekreácie a športu, predovšetkým detí a mládeže – v lete na kolektívne hry a v zime na korčuľovanie. V oblasti športu je cieľom rozšíriť záber športových činností občanov smerom od pasívneho k aktívnemu spôsobu využívania športu v záujme zdravého spôsobu života. V kultúrnom dome je zriadená miestnosť, ktorú využívajú dospelí i mládež na stolný tenis.

Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné a technické danosti zaraďujú obec medzi rekreačne atraktívne oblasti cestovného ruchu vo vzťahu k širšiemu okoliu. Z prírodných daností vychádzajú tieto predpoklady pre rekreačnú a športovú činnosť a formy rekreácie pre obyvateľov obce:

- pre prechádzky a pešiu turistiku – veľmi dobré
- pre cykloturistiku -veľmi dobré
- pre špecifické činnosti – veľmi dobré (napr. vínný festival, poľovníctvo, letné tábory).

2.1.3. Environmentálne podmienky

Obec Vinica sa nachádza 10 km západne dne od mesta Balassagyarmat – HU a 10 km východne od mesta Šahy. Leží v nadmorskej výške 170 m n.m a jej celková výmera je 30 752 290 m². Na juhu jej kataster susedí s obcou Balog nad Ipľom a

Dolinka, na východe hraničí s obcami Sečianky, Kleňany, Veľká Ves nad Ipľom a Ipeľské Úľany, na severe s katastrom obce Hrušov, a na západe s obcami Ďurkovce a Trebušovce. Obec leží uprostred kotliny na nive Ipľa. Má prevažne odlesnený chotár na pahorkatine s vyvinutými terasami (vinice) a na rovine so zvyškami cerových dúbrav a agáčiny. V jej katastri sa nachádzajú treťohorné íly, pieskovce a andezitové zlepenice, pokryté sprašou a riečnymi uloženinami. V okolitej prírode sa vyskytuje poľná zver, z chránených rastlín je to korunka strakatá.

Stav životného prostredia je potrebné hodnotiť z hľadiska znečistenia základných zložiek územia, ktorými sú voda, pôda, vzduch a odpady, ktoré pôsobia na kvalitu životného prostredia. Prírodný potenciál vymedzuje geografická charakteristika, klimatické podmienky, geologické zdroje, pôdne podmienky, hydrologické podmienky, flóra a fauna.

2.1.3.1 Prírodné danosti obce

Obec Vinica leží v Ipeľskej kotline v plytkej doline Veľkého potoka. Nadmorská výška v strede obce je 170 m n. m. a v chotári 162–425 m n. m.

Krajina okolo obce v južnej časti chotára je pahorkatina s plochými rozčlenenými chrbtami z mlado treťohorných uloženín, severná je vrchovina na okrajových chrbtoch Krupinskej výšiny, strmo spadajúcich do Ipeľskej kotliny. Väčšinou je pokrytý dubovými a bukovými lesmi. Má hnedozemné a hnedé pôdy. Chotár obce sa využíva prevažne na poľnohospodárske účely. Nadmorská výška v priemere predstavuje 115 m nad morom. Katastrálne územie obce Vinica je typom poľnohospodárskej nížinnej krajiny s cenným agrárnym potenciálom. (Mazúr - Lukniš in Kolektív, 1980: Atlas SSR).

Tabuľka 6: Pôdny fond (ha)

Okres	PP	OP	CHM	VIN	ZAH	SAD	TTP
LP	VP	ZP	OstP		CV		
Veľký Krtíš	52 784	31 076	-	1 916	1 257	368	18 167
26 089	919	3 423		1 606	84 823		

Informačný zdroj: VÚPOP

Obec	Orná pôda	Pol'nohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavaná plocha
Vinica	14 076 942	18 872 790	10 036 305	243 420	1 406 208
	Vinice	Záhrady	Trvalé trávne porasty	Sady	Celková výmera
	1 704 327	376 598	2 714 923	0	30 752 290

Informačný zdroj: OcÚ Vinica

Z pôdných typov prevládajú nivné pôdy glejové a hnedé pôdy nenasýtené (kyslé), z pôdných druhov prevládajú hlinité a ílovito-hlinité pôdy. Pôdy sú slabo vápenaté, pôdna reakcia sa pohybuje od 4,8 do 7,3. Obsah humusu je nízky, miestami stredný. Obsah draslíka je stredný až dobrý, obsah fosforu je stredný až vysoký a obsah horčíka je dobrý až vysoký.

Pôdy v záujmovej oblasti majú strednú priepustnosť, strednú až veľkú retenčnú schopnosť a prevažne mierne vlhký režim. Podľa zrnitostného zloženia ide o pôdy hlinito-piesčité, hlinité a ílovito-hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité (0 - 20 %). V predmetnom území sa nachádzajú pôdy so strednou bonitou. Náchylnosť pôd ku chemickej degradácii súvisí predovšetkým s obsahom uhličitanov v pôdach, ako aj

s rôznymi pôdnymi druhmi. Pôdy sa vyznačujú neutrálnou až veľmi silno kyslou reakciou, podľa náchylnosti na acidifikáciu ide na väčšine územia o pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, na aluviálnych náplavoch sú pôdy náchylné na acidifikáciu (Atlas krajiny, 2002).

Najčastejšie zastúpenými pôdnymi druhmi sú pôdy hlinité a ílovito hlinité.

Flóra, Fauna

Potenciálnych typov prirodzenej vegetácie odvodených od substrátu, pôdných typov a geografických charakteristík

územia, ktoré možno v dotknutom území identifikovať je niekoľko.

Pôvodná vegetácia je však na väčšine územia zachovaná len v lokalitách s reliéfom nevhodným na poľnohospodárske využitie. V podmienkach Ipeľskej kotliny sú poľnohospodárske aktivity rozšírené hlavne v prístupných polohách, kde je poľnohospodárska pôda intenzívne využívaná ako orná pôda. Lesné porasty si vo zvyškoch zachovali pôvodný charakter dubových, dubovo-hrabových a dubovo-cerových lesov. Zvyšky porastov lužného jaseňovo-brestovo-dubového a jelšového lesa sa prerušovane nachádzajú v úzkom páse pozdĺž tokov.

Typické sú pre túto oblasť porasty agátu bieleho.

Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej fauny južného regiónu - typické sú živočíšne druhy stepí.

Stanovište v blízkosti navrhovanej lokality je z faunistického hľadiska charakteristické prechodom medzi otvorenou krajinou a lesom, pozdĺž toku Petrovského potoka s pomerne hustou krovinnou vegetáciou. Takéto stanovište možno považovať v lokálnom význame ako refúgium pre niektoré druhy drobného vtáctva a menších cicavcov.

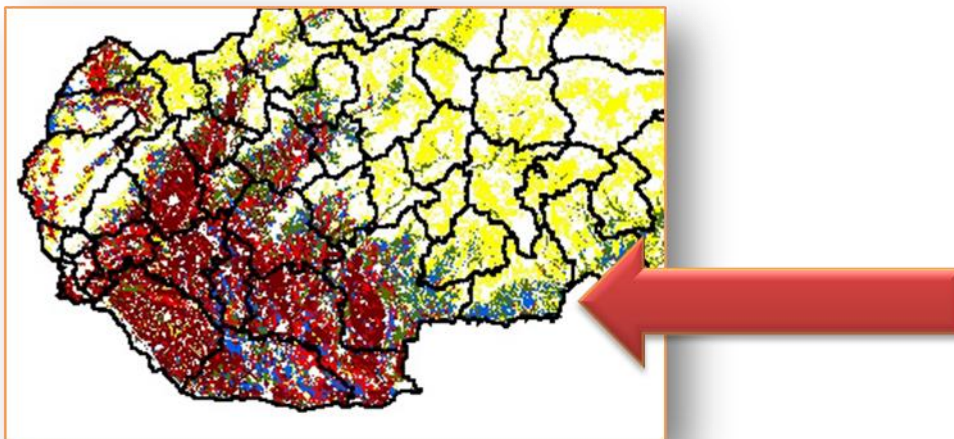
2.1.3.2 Voda

Čo sa týka povrchových a podzemných vôd, územie nespadá do žiadnej významnej alebo chránenej vodohospodárskej oblasti. Obývaná časť obce je zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu, vo vlastníctve StVPS a.s. Veolia, táto spoločnosť prevádzkuje v celej miere miestny obecný vodovod.

2.1.3.3 Pôda

Hydrogeologické pomery v obci Vinica sú jednoduché. Obec sa nachádza nad eróznou bázou. Podzemná voda pri geologickom prieskume nebola zistená. Problémom môžu byť povrchové vody v čase intenzívnych zrážok.

Najbližšie k ložisku alginitu sa nachádzajú pramene minerálnych vôd - od Pincinej 500m a 1km a 500m JV a JZ od ložiska, avšak tieto pramene nie sú vhodné pre pitnú vodu. Ide o dva pramene Ca-HCO₃ typu, o celkovej mineralizácii 712,8 – 887,8 mg/l a obsahu CO₂ 1452,2 – 1893,1 mg/l. Ide o studené uhličitú vodu plytkého obehu, preplynované CO₂, vystupujúcim v zlomoch z bázy terciéru.

Priložená mapa poskytuje prvotnú informáciu o možnej rentabilite produkčného bloku. Hodnotenie a kategorizácia potenciálnej úrovne miery rentability pôd pri pestovaní poľnohospodárskych plodín.

Okres	Kategória rentability				
	pôdy nerentabilné	pôdy málo rentabilné	pôdy stredne rentabilné	pôdy vysoko rentabilné	pôdy veľmi vysoko rentabilné
Veľký Krtíš	48,85	28,46	19,92	2,76	-

2.1.3.4 Ovzdušie

V obci sa nenachádza žiadny výrazný zdroj znečisťovania ovzdušia a zvýšeného hluku, ktorý by závažným spôsobom znečisťoval, resp. negatívne ovplyvňoval prostredie

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia sú bezvýznamné. Najväčším zdrojom hluku je verejná doprava na území obce, nakoľko cez obec vedie št. cesta č. 2593 a 2566 s podpriemernou frekvenciou dopravy smerom na obec Hrušov.

2.1.3.5 Odpady

V obci je zavedený jednotný systém nakladania s odpadmi. Odpad je vyvázaný na skládku ???. V obci sa separuje:

Papier – zber do vriec, kontajner pred OcU – Marius Pedersen, a.s., prevádzka Veľký Krtíš

Plasty – zber do vriec, kontajner pred OcU a bytovkami – Marius Pedersen, a.s., prevádzka Veľký Krtíš

Textil – raz ročne pre charitatívne organizácie

Elektroodpad – 2x ročne

Kovy – zabezpečuje obec

2.2. Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie z pohľadu obce je formované na troch úrovniach: 1. európska legislatíva a stratégie; 2. štátna legislatíva a opatrenia vlády SR a 3. regionálne stratégie Vyššieho územného celku.

Na prvej, európskej úrovni, je smerodajná predovšetkým Stratégia „Európa 2020“, ktorou sa riadi filozofia a zameranie zdrojov z európskych štrukturálnych fondov pre obdobie 2014 – 2020. Na základe tejto stratégie totiž musí Európska únia dodržiavať jednotný tematický prístup. Priority a ciele tejto stratégie premietla vláda SR do Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020. Stratégia Európa 2020 má tri hlavné ciele:

1. Inteligentný rast (Inovácie, Vzdelávanie a Digitálna spoločnosť)
  2. Udržateľný rast (Klíma, Energetika a Mobilita, Konkurencieschopnosť)
  3. Inkluzívny rast (Zamestnanie a zručnosti, Boj proti chudobe)
- Kľúčovými cieľovými hodnotami stratégie sú:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

- Zamestnanosť: zvýšiť zamestnanosť obyvateľov vo veku 20- 64 rokov, vrátane väčšieho zapojenia žien, starších a lepšieho začlenenia migrantov
- Výskum a vývoj: zvýšiť investície do výskumu a vývoja a inovácií podnikov
- Zmena klímy a energetická udržateľnosť: znížiť emisie skleníkových plynov o 20% v porovnaní s úrovňou z roku 1990, zvýšiť podiel OZE o 20% na konečnej spotrebe energie a zvýšiť energetickú účinnosť o 20%
- Vzdelávanie: znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky a zvýšiť podiel obyvateľov vo veku 30-34 rokov s vysokoškolským vzdelaním na 40%
- Boj proti chudobe: znížiť podiel ľudí žijúcich pod hranicou chudoby 8%

Na druhej, štátnej úrovni je okrem platnej legislatívy (napr. v oblasti regionálneho rozvoja, zákon o obecnom zriadení a pod.) určujúca Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Tá obsahuje okrem iného aj stratégiu pre Banskobystrický samosprávny kraj.

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja je Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK)

vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskom.

Hlavné disparity BBSK

- v poľnohospodárstve:

nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve, vrátane vytvárania partnerstiev a klastrov so spracovateľským priemyslom, chýbajúci spracovateľský priemysel nadväzujúci na poľnohospodársku produkciu

- v priemysle:

nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily pre ťažiskové odvetvia priemyslu, nevhodná štruktúra učebných odborov pre potreby praxe

- v službách:

podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP

- v technickej infraštruktúre:

nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu a nepostačujúce využitie existujúcej infraštruktúry cestovného ruchu, nedostatočná sieť cykloturistických trás v napojení na celoslovenskú sieť cyklotrás, značné ekologické zaťaženie krajiny, nedostatočná pozornosť venovaná ekologizácii rozvoja poľnohospodárstva a lesníctva, nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV.

- v sociálnej infraštruktúre:

vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných, nárast počtu obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a sociálnym vylúčením, a to predovšetkým v južných okresoch, závažné demografické problémy v niektorých oblastiach kraja spôsobené odchodom mladých a vzdelaných ľudí za prácou, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady, odliv obyvateľstva z vidieka

Hlavné faktory rozvoja BBSK

- v pôdohospodárstve:

dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny, potenciál vzniku spracovateľského potravinárskeho priemyslu, prípadne iných spracovateľských odvetví, ktoré na vstupe využívajú výstupy lokálnej poľnohospodárskej výroby

- v priemysle:

budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia a tradičné odvetvia – hutníctvo ľahkých kovov a strojárstvo a lesníctvo a drevospracujúci priemysel, možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných surovín, využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít

- v službách:

využitie kultúrno-historického potenciálu a prírodného potenciálu na rozvoj cestovného ruchu, vytvorenie oblastných organizácií cestovného ruchu, podpora verejno-súkromných partnerstiev, využitie regionálnych produktov a tradičných receptov

- v technickej infraštruktúre:

budovanie poradenských centier pre rozvoj podnikateľského prostredia, začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom

- v sociálnej infraštruktúre:

možnosti využitia kombinovanej dopravy; výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov, zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry, podpora zelených investícií, dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia, využitie letiska Sliač, ktoré sa využíva aj na nepravidelnú civilnú dopravu, vytvorenie regionálneho systému celoživotného vzdelávania, spolupráca zástupcov zamestnávateľov a zástupcov sektoru školstva pri tvorbe obsahovej štruktúry stredoškolského a vysokoškolského štúdia.

Konkurenčná výhoda BBSK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, strojárskeho priemyslu, spracovania surovín, obnoviteľných zdrojov energie a cestovného ruchu s dôrazom na agroturistiku, kúpeľníctvo a zimné športy.

Priority v rámci prioritných oblastí (PO) nadväzujúce na 3 priority v stratégii Európa 2020:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii
- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje
- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

2.3. Zhrnutie súčasného stavu územia

Pri spracovaní analytickej časti PHSR bola použitá metodika zberu celoslovenských a regionálnych štatistických a ostatných dát zverejnených na portáli Štatistického úradu SR, ÚPSVaR Veľký Krtíš a dostupných informácií od zamestnancov obce. Získané dáta sú spracované v prehľadných tabuľkách a grafoch, výsledky analýzy sú vysvetlené v textovej časti.

Tabuľka 7: Kontrolný zoznam pre hodnotenie rizík

Technické	Územie	Priemyselná havária	Znečistenie životného prostredia Ohrozenie verejného zdravia	Nízka
Ekologické	Územie	Znečistenie ovzdušia Vodná erózia – riziko povodní mimo vodného toku	Zhoršenie životného prostredia Zničenie majetku, ohrozenie zdravia	Stredná
Sociálne	Územie	Rast nezamestnanosti	Kriminalita Odliv mladých obyvateľov	Stredná
Ekonomické	Územie	Neefektívne čerpanie štrukturálnych fondov	Nerealizovaný rozvoj územia	Stredná

SWOT analýza

Analýza SWOT je spôsob náhľadu na zistenia sociálno-ekonomickej analýzy v štyroch rôznych kategóriách: silné stránky, slabé stránky, príležitosti a hrozby. Silné a slabé stránky vychádzajú z vnútorných podmienok obce (vnútorné faktory), príležitosti a hrozby sú externé udalosti a trendy, ktoré predstavujú šance alebo prekážky, ktoré ovplyvňujú miestny rozvoj (vonkajšie faktory). Zo silných stránok a príležitostí vyplývajú faktory rozvoja obce. Zo slabých stránok a ohrození vyplývajú kľúčové zápory obce. Na základe faktorov rozvoja a záporov obce je možné navrhnúť programovú štruktúru stratégie rozvoja.

Rozvoj vidieka, poľnohospodársky rozvoj

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prírodný potenciál pre poľnohospodárstvo ➤ rozvinutá tradícia poľnohospodárstva ➤ podmienky pre spracovanie poľnohospodárskych produktov ➤ vhodné podmienky pre agroturistiku a vidiecky turizmus ➤ dostatok poľnohospodárskeho odpadu pre druhotné využitie ➤ diverzifikácia poľnohospodárskych činností ako možnosť rozvoja regiónu 	<p>Príležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj agroturistiky ➤ možnosti využitia alternatívnych zdrojov energie ➤ členstvo v EÚ (pohyb pracovnej sily a tovaru) ➤ zainteresovanie mladých ľudí do aktívnych činností ➤ poľnohospodárstvo priateľské k životnému prostrediu ➤ potenciál krajiny pre rozvoj cestovného ruchu (vinohradníctvo – vínná cesta, kúpalisko) ➤ alternatívne a ekologické poľnohospodárstvo ➤ poľnohospodárska produkcia (obilniny, repka olejná, kukurica, zelenina, vinič) ako zdroj pre spracovateľský potravinársky priemysel ➤ oprava fasád budov ➤ vydanie publikácie o obci ➤ vybudovanie domova dôchodcov ➤ fungujúce kresťanské spoločenstvo - podujatie
<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nízka produktivita práce ➤ upadajúca krajinotvorba z poľnohospodárstva ako zdrojov energie ➤ silná závislosť vidieckej populácie na verejnej podpore ➤ zlý stav pitnej vody pre domácnosti ➤ absencia alebo zlý stav chodníkov ➤ slabé pripojenie na mobilný internet, slabý signál operátorov T-Com, Telefonica (O2) ➤ zlý stav miestnej komunikácie 	<p>Ohrozenia:</p> <p><i>Miestne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sociálne odlúčenie vidieka ➤ slabá podpora malých a stredných podnikateľov ➤ členstvo v EÚ – nerovnomerná dotácia v rámci EU (hlavne MSP a poľnohospodári) ➤ nízka kúpyschopnosť obyvateľov ➤ nevysporiadané majetkovo právne vzťahy ➤ rastúce ceny vstupov <p><i>Regionálne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rast dlhodobo vysokej nezamestnanosti <p><i>Národné</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slabá tvorba podnikateľského prostredia ➤ legislatíva/systém finančnej samosprávy ➤ rozpočet štátu a ekonomická situácia ➤ po vstupe do EU približovanie k Európskym kvótam

Technická infraštruktúra

Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> ➤ potenciál územia pre dobudovanie infraštruktúry (cesty a kanalizácia) ➤ potenciál na podnikanie vo voľných nevyužitých priestoroch a pozemkoch ➤ potenciál na rozvoj agroturistiky – vinice a príslušné pozemky 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> ➤ chýbajúca technická infraštruktúra (kanalizácia) ➤ nedostatočná internetizácia a informatizácia obce ➤ nevyužitá voľná budova, priestory vhodné na podnikanie
Príležitosti <ul style="list-style-type: none"> ➤ dobudovanie verejných priestranstiev a kanalizácie ➤ zlepšiť stavebno-technický stav existujúcich komunikácií ➤ pokračujúca internetizácia ➤ zabezpečiť vykurovanie obce s využitím alternatívnych zdrojov energie 	Ohrozenia <ul style="list-style-type: none"> ➤ spomalenie a častá zmena legislatívneho procesu po parlamentných voľbách

Cestovný ruch a agroturistika

Silné stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ prírodný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, vidieckej turistiky a agroturistiky (vínna cesta) ➤ potenciál pre rozvoj sezónneho cestovného ruchu – kúpalisko 	Príležitosti: <ul style="list-style-type: none"> ➤ potenciál pre rozvoj cestovného ruchu ➤ vybudovanie informačného centra v obci – turistická informačná kancelária ➤ ponuka rôznych produktov cestovného ruchu pre rôzne cieľové skupiny ➤ osвета a výchova obyvateľstva k rozvoju cestovného ruchu ako forme samozamestnania
Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ nízky počet podnikateľských subjektov v oblasti cestovného ruchu ➤ slabá výkonnosť miestnych podnikov ➤ nízka diverzifikácia miestnej ekonomiky ➤ nízke príjmy v existujúcich ekonomických sektoroch ➤ nízka kúpyschopnosť obyvateľstva ➤ slabý marketing a propagácia územia ➤ nevyužitý potenciál územia pre rozvoj cestovného ruchu ➤ sezónnosť cestovného ruchu ➤ nedostatočná alebo takmer žiadna ponuka doplnkových služieb cestovného ruchu 	Ohrozenia: <ul style="list-style-type: none"> ➤ málo atraktívny región pre turistov (služby, infraštruktúra) ➤ nezaujím turistov o rekreáciu na Slovensku všeobecne ➤ nezaujím o vidiecku turistiku ➤ slabé jazykové vedomosti poskytovateľov služieb rastúce ceny vstupov

Demografia obyvateľstva obce

Silné stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysoká ponuka pomerne lacnej pracovnej sily prevažne v robotníckych a poľnohospodárskych profesiách	Príležitosti: <ul style="list-style-type: none"> ➤ predĺženie aktívneho pracovného života ➤ rozvoj sociálneho podnikania ➤ vysoká ponuka lacnej pracovnej sily ➤ rozvoj mimoškolských aktivít mladých ľudí zameraných na nové zručnosti vrátane podnikateľských zručností ➤ rozvoj aktivít pre voľný čas
Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ narastajúca migrácia obyvateľov v produktívnom veku za prácou ➤ zhoršuje sa veková skladba obyvateľstva (narastá podiel občanov, dôchodcov) ➤ sociálna situácia v obci ➤ nevyhovujúci vzdelávací systém ➤ ťažko umiestniteľní absolventi stredných škôl ➤ odchod mladých vzdelaných ľudí z vidieka za prácou do zahraničia	Ohrozenia: <ul style="list-style-type: none"> ➤ starnutie obyvateľstva, zhoršujúca sa sociálna štruktúra obyvateľov, nárast chudoby ➤ postupný zánik pracovných príležitostí pre ľudí s nižším vzdelaním ➤ nepriaznivý zdravotný stav obyvateľstva v dôsledku nepriaznivého demografického vývoja ➤ vývoj hodnôt v spoločnosti – oslabenie tradičnej funkcie rodiny vrátane starostlivosti o seniorov ➤ nepriaznivý demografický vývoj ➤ nízka kvalifikovanosť disponibilnej pracovnej sily ➤ strata pracovných návykov ➤ neochota zapájať sa do vecí verejných ➤ neochota budovať medzisektorovú spoluprácu a partnerstvo

Prírodný potenciál

Silné stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ prírodné bohatstvo (min. pramene) ➤ vysoká kvalita vzduchu a pôdy ➤ zachovalý a udržiavaný ráz krajiny (vinohrady) 	Príležitosti: <ul style="list-style-type: none"> ➤ dobudovanie infraštruktúry ➤ výskyt prameňov a iných prírodných zdrojov ➤ alternatívne zdroje energie ➤ spracovanie druhotných surovín ➤ súťaže v obnove a skrášľovaní okolia obce
Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočne vybudované kúpalisko ➤ slabé environmentálne povedomie obyvateľov ➤ nedobudovaná technická infraštruktúra – kanalizácia ➤ čierne skládky v katastrálnom území obce 	Ohrozenia: <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedoriešený prechod kompetencií na samosprávu ➤ nízka informovanosť a angažovanosť občanov ➤ neriešenie súčasných ekologických záťaží ➤ zmena klímy ➤ nedobudovanie technickej infraštruktúry ➤ ľahostajnosť občanov k životnému prostrediu

Kultúrny, etnografický potenciál, resp. potenciál miestnej histórie

Silné stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ historické dedičstvo (kostol, kaštieľ) ➤ zaujímavé prvky drobnej architektúry, napr. kríže, kaplnky, ľudové domy 	Príležitosti: <ul style="list-style-type: none"> ➤ využitie prírodného a kultúrno-historického potenciálu pre rozvoj územia ➤ zazelenenie nevyužívaných plôch ➤ obnova tradičných remesiel v rámci rozvoja cestovného ruchu
Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none"> ➤ nevhodné riešenie okolia autobusových zástavok a prvkov drobnej obecnej architektúry ➤ nedostatočná starostlivosť o zeleň ➤ nedostatočná starostlivosť o verejné priestory ➤ nevhodný výber rastlinných druhov ➤ zanikanie ľudových remesiel 	Ohrozenia: <ul style="list-style-type: none"> ➤ vymieranie nositeľov ľudových tradícií ➤ nezáujem mládeže ➤ neznalosť obyvateľov o historických hodnotách ľudovej architektúry ➤ zánik tradičnej kultúry a remesiel

Ľudské zdroje, trh práce, zamestnanosť

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ľudský potenciál ➤ dostatok voľnej pracovnej sily ➤ vhodný potenciál pre vytváranie pracovných miest v oblasti vidieckej turistiky a CR ➤ pracovná sila so zručnosťami v oblasti poľnohospodárstva ➤ tradície v poľnohospodárskej výrobe, kvalifikované sily v týchto oblastiach 	<p>Príležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nadviazanie na úspešné projekty v regióne aj mimo neho ➤ dobudovanie služieb a sociálnej infraštruktúry ➤ zabezpečenie sociálnych programov (strava, kluby, opatrovateľská služba, nové zdravotné stredisko) ➤ samozamestnanie v poľnohospodárskej oblasti a v oblasti cestovného ruchu
<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odchod mladých vzdelaných ľudí z vidieka ➤ slabá spolupráca medzi podnikateľskými subjektmi ➤ nedostatok sociálnych služieb ➤ čierna práca ➤ zlá vzdelanostná štruktúra ➤ občianska neuvedomelosť a apatia mladých ➤ chýba kompletne poradenstvo v sociálnych službách ➤ vysoká miera nezamestnanosti (nad 20%) a dlhodobá nezamestnanosť ➤ nízka kapacita a záujem potenciálnych užívateľov uchádzať sa o fondy EÚ, bankové a iné zdroje ➤ starnutie populácie a stagnácia demografického vývoja ➤ chýbajúce nové zručnosti, hlavne jazyková znalosť, podnikateľské zručnosti a pod. ➤ 	<p>Ohrozenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatok vlastných zdrojov na spolufinancovanie veľkých projektov ➤ nekvalifikovaná pracovná sila ➤ prehlbovanie apatie v ľuďoch a závisť ľudí ➤ obmedzený prístup k vzdelávaniu na vidieku ➤ školský systém produkujúci nezamestnaných ➤ strata motivácie, národnej hrdosti a povedomia

Súhrn sektorových analýz

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ veľmi dobré podmienky pre rozvoj poľnohospodárskej výroby ➤ prírodný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu (kúpalisko, vínná cesta) ➤ vysoká ponuka pomerne lacnej pracovnej sily prevažne v robotníckych a poľnohospodárskych profesiách ➤ voľné priestory vhodné na rozvoj podnikania, cestovného ruchu a sociálnych služieb 	<p>Príležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ možnosť rozvoja tradičných a netradičných foriem poľnohospodárstva ➤ možnosť vytvorenia produkčnej zóny (poľnohospodársky inkubátor) ➤ využitie územia pre rozvoj vidieckej turistiky a cestovného ruchu ➤ spolupráca s BBSK a Leader MAS ➤ voľná pracovná sila ➤ partnerstvá existujúce a tvoriace sa ➤ reforma verejnej správy ➤ možnosti samosprávy (informácie, kompetencie) ➤ nadviazanie na úspešné projekty v regióne aj mimo neho
<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvyšujúca sa migrácia obyvateľov vzdelaných a v produktívnom veku ➤ zhoršuje sa veková skladba obyvateľstva (narastá podiel občanov v dôchodkovom veku) ➤ vysoká miera nezamestnanosti ➤ strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných ➤ nízka schopnosť čerpať štrukturálne fondy EÚ ➤ prenos kompetencií na samosprávu bez finančného krytia ➤ u dlhodobo nezamestnaných je vysoký podiel ľudí bez vzdelania, príp. so základným vzdelaním a vyučením ➤ nízka úroveň znalosti svetových jazykov u strednej a staršej generácie ➤ slabý marketing územia ➤ neefektívna sociálna politika štátu 	<p>Ohrozenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nesolventnosť obyvateľstva na vidieku ➤ daňové zaťaženie, tvorba rozpočtu ➤ konzervatívnosť obyvateľstva ➤ odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce ➤ nízka informovanosť na vidieku ➤ informačná izolácia obce ➤ nevysporiadané vlastnícke vzťahy ➤ nejasné podmienky a meniace sa pravidlá v programoch EÚ ➤ administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov ➤ nepružná legislatíva, absencia zákonov ➤ nesystémový prístup k poľnohospodárstvu ➤ zmena vlády

Ochrana životného prostredia a odpadové hospodárstvo

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO ➤ zabezpečený odvoz TKO ➤ realizovaný separovaný zber ➤ existencia vhodných plôch vo vlastníctve obce ➤ rekonštrukcia obecného kompostoviska 	<p>Príležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výstavba zberného dvora pre separovaný zber ➤ výstavba obecného kompostoviska ➤ výstavba kanalizačnej siete ➤ zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci ➤ dôsledné plnenie cieľov v oblasti odpad. hospodárstva ➤ možnosti získania finančných zdrojov z fondov EÚ
<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chýbajúca skládka stavebného odpadu ➤ existencia čiernych skládok ➤ nedostatok smetných košov na verejných priestranstvách ➤ nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP ➤ nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP ➤ nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov ➤ do sep. zberu nie sú dostatočne zapojené domácnosti ➤ absencia zberného dvora pre separovaný zber ➤ absencia obecného kompostoviska ➤ absencia splaškovej kanalizačnej siete ➤ nedostatok nádob na separovaný zber 	<p>Ohrozenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ohrozená kvalita pitných a povrch. vôd ➤ zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva ➤ nízka informovanosť obyvateľstva ➤ administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov ➤ zníženie biodiverzity ➤ nedostatočná disciplína pri nakladaní s odpadmi ➤ neriešenie problému existujúcich čiernych skládok

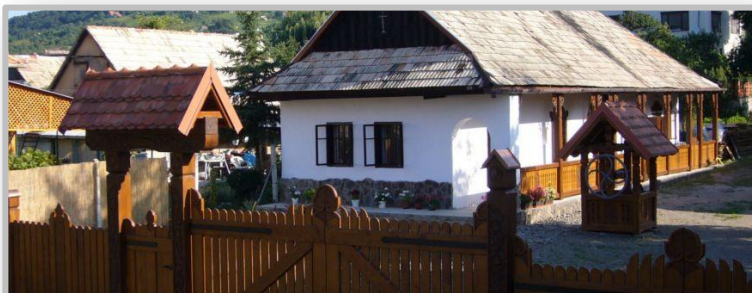
V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Banskobystrickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie WO a WT – prekonať slabiny využitím príležitosti a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

Zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce:

- **nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry** – je potrebné dobudovať vybudovať miestny zberný dvor, kanalizáciu, obec by zároveň mala pripraviť plán dobudovania miestnych ciest a chodníkov, zatrávnených plôch a pod.
- **nevyhovujúci stav sociálnej infraštruktúry** – je potrebné dobudovať sieť sociálnych služieb v obci vzhľadom na demografický vývoj
- **nevyhovujúci stav občianskej vybavenosti** – slabá ponuka obchodov a služieb, nedostatok bytov pre mladé rodiny, v tejto oblasti je v možnostiach obce iba vytvoriť podmienky pre nápravu tohto stavu
- **nedostatok zdrojov na ekologizáciu územia, ochranu životného prostredia a preventívne opatrenia na opakovaný výskyt divokých skládok a porušovanie príslušných predpisov**

Na základe SWOT analýzy (silných stránok a príležitostí) boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce:

- zlepšiť technickú infraštruktúru
- podporovať rozvoj obchodu a služieb v obci
- rozvíjať kvalitné sociálne služby
- podporovať kultúrne a športové aktivity v obci
- zvyšovať environmentálne povedomie občanov – informácie o spracovaní biologického odpadu, t.j. kompostovanie
- podporovať ekologizáciu územia a ochranu životného prostredia
- využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie na realizáciu investičných a neinvestičných projektov
- využívať spoluprácu na úrovni s Leader MAS za účelom zvýšenia propagácie a podpory cestovného ruchu, kultúry a športu – napríklad formou budovania cyklotrás, turistických chodníkov a náučných chodníkov. organizovania regionálnych kultúrnych a gastronomických podujatí.

3. Strategická časť

Cieľom PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Stratégia obce je vypracovaná v súlade s návrhom Partnerskej dohody na roky 2014 - 2020, Stratégia je výsledkom kombinácie dvoch prístupov: štrukturálneho a regionálneho.

Strategický cieľ a špecifické ciele Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce konkrétne naplňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu navrhnutého Integrovaného regionálneho operačného programu na roky 2014 – 2020, ktorého hlavným cieľom je prostredníctvom jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Projektové zámery realizované v súlade s PHSR obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podpora úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

PHSR obce je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov. Tento strategický dokument posilní regionálny rozvoj tým, že stanoví postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a podporou prípravy strategicky významných projektov.

Vízia:

Zástupcovia obce Vinica si vytvorili nasledovnú víziu rozvoja svojej obce v horizonte 10-15 rokov:

- obyvatelia obce majú svoje zamestnanie a len málo z nich odchádza z obce za prácou,
- obyvatelia obce, ktorí môžu pracovať, pracujú, sú spokojní, lebo vedia zabezpečiť svoje rodiny a nemajú problém s financiami – všetci majú sociálnu istotu,
- obec využíva svoj potenciál pre zabezpečenie svojho rozvoja,
- obec má dobudovanú kompletnú infraštruktúru – kanalizácia, cesty, chodníky, parkoviská
- ulice v obci sú upravené a čisté, vhodne udržiavané a na každej z nich sú pravidelne rozmiestnené odpadkové koše,
- v obci je vybudovaný športový areál s možnosťami športového vyžitia,
- občania obce sú zjednotení v základných názoroch na život a akékoľvek problémy sa riešia diskusiou a zaujímajú sa o dianie v obci,
- obec má kompletne vybavenú inžiniersku sieť vrátane počítačov a verejne prístupného miesta na internet,
- obec prosperuje, je sebestačná a rozvíja možnosti cestovného ruchu a podnikateľských aktivít,

Chceme, aby obec Vinica v roku 2026 bola konkurencieschopná, príťažlivá a perspektívna obec so zvyšujúcou sa kvalitou života pre všetkých jej obyvateľov vo všetkých oblastiach, využívajúca všetky zdroje pre tvorbu nových hodnôt v súlade s ochranou životného prostredia a udržiateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.

V obci Vinica sa úspešne rozvíja malé a stredné podnikanie v oblasti služieb aj výroby a tým sú vytvorené podmienky pre zamestnanie miestnych obyvateľov. Základným zdrojom príjmov je rozvinutý cestovný ruch s ponukou atraktivít kúpaliska a vínnych domčekov s konkrétnymi produktmi cestovného ruchu. Občania obce majú prístup na internet a využívajú moderné technológie v každodennom živote.

Ľudia sú so životom v obci spokojní, majú prácu a obec im prostredníctvom vybudovanej a zrekonštruovanej infraštruktúry – základnej, sociálnej, environmentálnej a kultúrnej ponúka kultúrne, spoločenské a športové vyžitie.

„OBEC VINICA CHCE BYŤ DOMOVOM SPOKOJNÝCH OBČANOV“

Stanovenie cieľov

Obec Vinica so svojim územím a obyvateľstvom v rámci regiónu vytvára priestor, ktorý má nezastupiteľný spoločenský, prírodný, ekologický a hospodársky význam. Program je založený na uvedení si historických tradícií súčasných hodnôt, jedinečných daností s predpokladom v úspešnosť budúceho rozvoja.

Zmyslom tvorby predloženej stratégie je vytvoriť východzie podmienky k podmieneniu podpory obyvateľov a samosprávy k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o zvýšenie kvality života na základe harmonického rozvoja daností obce. Formulovanie stratégie obce vychádza z analýzy jej hlavných problémov, zisťovania ich príčin a hľadanie riešení na základy analýzy potenciálnych možností pre rozvoj, ako aj stanovených predpokladov a podmienok reálnosti splnenia definovaných cieľov. Stratégia je stanovená strategickými cieľmi. Strategické ciele predstavujú pohľad do budúcnosti na najbližších 7 rokov. Je potrebné počítať s jeho pravidelnou 2 – 3 ročnou aktualizáciou.

Program rozvoja obce vytvára spoločnú stratégiu samosprávy, partnerov a obyvateľov s cieľom riešenia problémov obce. Na báze rozvoja obce možno:

- vytvoriť platformu partnerstiev
- formulovať stratégiu rozvoja, jej krátkodobé a dlhodobé ciele
- ich zabezpečenie formou konkrétnych prostriedkov
- zabezpečiť kvalitné riadenie procesu rozvoja

Vízia obce definovaná špecifickými cieľmi je základným východiskom ktorý deklaruje:

- na akej úrovni je obec v súčasnosti
- kde by realizácia špecifických cieľov v danom časovom horizonte mala dospieť
- aké opatrenia si stanovuje
- na ktoré problémové okruhy je stratégia zameraná
- a ako ich chce dosiahnuť.

Realizácia stratégie formulovaná strategickými cieľmi je naplňovaná konkrétnymi projektmi. Hospodársky a sociálny rozvoj je závislý od riešenia všetkých súvislostí a nadväznosti s využitím všetkých výhod územia. Preto jednotlivé projekty musia zabezpečovať rozvoj v rôznych oblastiach činností.

Strategický cieľ

Na základe analýzy problémov v obci Vinica bol stanovený nasledovný strategický cieľ

**Zlepšenie sociálnych a ekonomických podmienok
života v obci Vinica
a zabezpečiť jej trvalo udržateľný rozvoj obce.**

Tabuľka 8: Prioritné oblasti stratégie

Prioritné oblasti stratégie		
PO 01	PO 02	PO 03
Sociálna oblasť	Ekonomická oblasť	Environmentálna oblasť
Ciele prioritných oblastí		
Cieľom je starostlivosť o občanov a zvýšenie kvality života v obci	Cieľom je skvalitňovanie verejnej správy a služby občanom	Cieľom je ochrana a tvorba životného prostredia
Opatrenia v rámci prioritných oblastí		
1.1. Športová infraštruktúra	2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	3.1. Environmentálna infraštruktúra
1.2. Kultúrna infraštruktúra	2.2. Technická infraštruktúra	3.2. Odpadové hospodárstvo
	2.3. Dopravná infraštruktúra	3.3. Protipovodňová ochrana
	2.4. Cestovný ruch	3.4. Ochrana ovzdušia

Tabuľka 9: Stratégia rozvoja obce Vinica na roky 2016 – 2026

PO 01	PO 02	PO 03
Sociálna oblasť	Ekonomická oblasť	Environmentálna oblasť
Opatrenia v rámci prioritných oblastí a podopatrenia		
1.1. Športová infraštruktúra	2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	3.1. Environmentálna infraštruktúra
1.1.1. Podpora športových aktivít v obci	2.1.1. Vzdelávanie a zvyšovanie zručností pracovníkov obecného úradu	3.1.1. Dobudovanie obecného vodovodu
1.1.2. vybudovanie viacúčelového športového ihriska/oddychovej zóny	2.1.2. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	3.1.2. Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV
1.2 Kultúrna infraštruktúra	2.2. Technická infraštruktúra	3.2. Odpadové hospodárstva
1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu vrátane vnútorného vybavenia v Pincinej	2.2.1. Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	3.2.1. Vybudovanie obecnej kompostárne
1.2.2. Podpora kultúrnych podujatí a aktivít v obci	2.2.2. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	3.2.2. Materiálno-technické vybavenie separovaného zberu
1.2.3. Sprístupnenie NKP Základy románskeho kostola	2.2.3. Úprava verejného priestranstva	
	2.2.4. Kamerový systém	
	2.3. Dopravná infraštruktúra	3.3. Protipovodňová ochrana
	2.3.1. Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	3.3.1. Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku
	2.3.2. Rekonštrukcia a výstavba obecných chodníkov	
	2.4. Cestovný ruch	3.4. Ochrana ovzdušia
	2.4.1. Zvedenie informačných, náučných a orientačných tabúl	3.4.1. Výsadba izolačnej zelene pri cestách

4. Programová časť

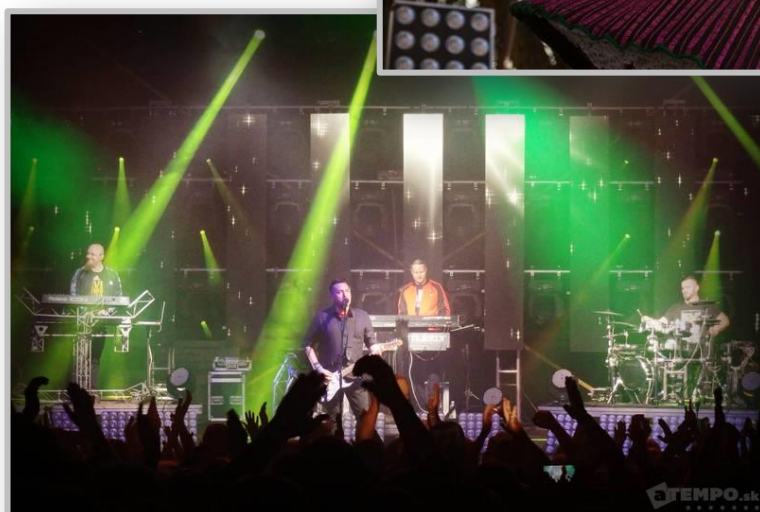
Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR na roky 2015- 2020 obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja obce na roky 2015- 2020: **Strategickým cieľom rozvoja obce na roky 2015-2020 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.** Programová časť PHSR obce obsahuje celkový prehľad projektov v jednotlivých oblastiach stratégie a základný návrh ukazovateľov pre hodnotenie programu rozvoja.

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov v PHSR obce Vinica sú spracované v nasledujúcej tabuľke. Ako informačný zdroj je uvedená obec a iné zdroje. **Výstupy projektu** predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska. **Výsledok projektu** predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu (výstupy z aktivít), ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. **Dopad** predstavuje vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu projektu.

Ukazovatele výstupu sú obvykle priradené k jednotlivým projektom. Označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy hmatateľný efekt projektu na cieľové skupiny projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom (preto je medzi výstupom a výsledkom logická väzba).

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt intervencie na prioritnú skupinu či cieľovú skupinu, následky dosiahnutých výsledkov projektu, teda príspevkov k riešeniu cieľov stanovených pre prioritnú oblasť či potrieb cieľovej skupiny a k odstraňovaniu prekážok rozvoja. Z tohto hľadiska preto nemusí byť strategický cieľ vyjadrený ukazovateľmi dopadu, ale môže byť vyjadrený aj vhodnými ukazovateľmi výsledku. Pre oblasť hodnotenia dopadov PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele výsledku na úrovni roku 2020.

Tabuľka 10: Tabuľka ukazovateľov výsledkov a dopadov

Cieľ 1 Sociálna oblasť	
Aktivita	Rok realizácie
Vybudovanie viacúčelového športového ihriska/oddychovej zóny	2019
Výstavba nájomných bytov	2020
Rekonštrukcia kultúrneho domu – vytvorenie viacúčelového objektu	2020 - 2024
Výstavba amfiteátra	2018
Zvýšenie energetickej efektívnosti obecnej budovy obecného úradu, zateplenie budovy	2021
Podpora kultúrnych podujatí a aktivít v obci	2017 - 2026
Vytvorenie centra pre mládež	2023
Úprava verejných priestranstiev, vytvorenie oddychových zón a verejnej zelene	2017 - 2021
Vybudovanie bezbariérových vstupov do cintorína, obecného úradu, tribúny štadióna, kultúrneho domu	2020
Rozvoj doplnkových služieb v obci (bezpečnostný kamerový systém, výstavba káblovej televízie)	2017 - 2020
Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu	2021
Rekonštrukcia bývalého kaštieľa na penzión pre dôchodcov	2020
Poskytovanie sociálnych služieb v obci – opatrovateľská služba, príprava a rozvoz jedál	2019

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

Rekonštrukcia priestorov zdravotného strediska s vybudovaním dostatku parkovacích plôch	2020 - 2022
Revitalizácia centrálnej zóny obce, prestavba parku a námestia	2018 - 2020
Rekonštrukcia budovy športového areálu	2019
Rekonštrukcia detského ihriska	2019
Rekonštrukcia domu smútku – horný cintorín	2020
Rekonštrukcia plotov okolo cintorínov	2019 - 2021
<p align="center">Cieľ 2 Ekonomická oblasť</p>	
Aktivita	Rok realizácie
Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	2022
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2017
Dobudovanie verejného osvetlenia	2017
Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, rekonštrukcia lávok a mostov – Veľký potok	2018 - 2020
Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	2022
Zriadenie turistickej informačnej kancelárie, umiestnenie informačných, náučných a orientačných tabúl	2022
Budovanie cyklotrasy a turistických chodníkov	2018
Rekonštrukcia budov v majetku obce (MŠ, ZŠ, miestna knižnica) – zníženie energetickej náročnosti budov	2019
Rozvoj bývania Vybudovanie bytových jednotiek prerodiny	2018 - 2025
Rekonštrukcia nevyužíteho objektu na remeselný dvor	2020

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

Rekonštrukcia historického parku v časti „Jánoska“	2020
Vytvorenie podmienok pre rozvoj služieb a podnikania v obci, zameraných najmä na oblasť cestovného ruchu, rekonštrukcia, modernizácia a výstavba nových stravovacích a ubytovacích priestorov v obci	2017 - 2024
Rozvoj cestovného ruchu s orientáciou na vytvorenie konkrétnych produktov cestovného ruchu (vínny subregionálny festival)	2019 - 2021
Rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby modernizáciou technického vybavenia a rekonštrukciou skladovacích priestorov	2018 - 2022
Výstavba infraštruktúry k priemyselnému parku v katastrálnom území obce	2020
Inovácia a modernizácia technológií v jestvujúcich firmách v oblasti spracovania liečivých rastlín, výroby plastových okien a dverí, výroby drevených brikiet, stolárstva, textilného priemyslu, potravinárskeho priemyslu a služieb	2017 - 2024
Revitalizácia centrálnej zóny obce, prestavba parku a námestia	2023
Vysporiadanie pozemkov pod verejnými budovami obce (škola, športový areál, kultúrny dom)	2020
<p align="center">Cieľ 3 Environmentálna oblasť</p>	
Aktivita	Rok realizácie
Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV	2020
Zvýšenie plochy verejnej zelene vysadenie stromov a kríkov v obci, v parkoch	2017 - 2025
Vybudovanie obecnej kompostárne	2017
Materiálno-technické vybavenie separovaného zberu - vybudovanie zberného dvora	2017
Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku	2024

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

Výstavba a rekonštrukcia izolačnej zelene pri cestách	2019 - 2020
Využívanie obnoviteľných zdrojov energií v obci výstavbou bioplynovej stanice	2022
Protipovodňové opatrenia - ul. Mládežnícka – Nekeyjská	2017
Zvýšenie plochy verejnej zelene vysadenie stromov a kríkov v obci, v parkoch	2017 - 2025
Rozšírenie atraktívnosti na náučnom chodníku s cieľom prezentovania prírodných hodnôt	2018

**Cieľ 4
Ľudské zdroje oblasť**

Aktivita	Rok realizácie
Rekvalifikačné kurzy v rôznych oblastiach	2017 - 2026
Podnikateľské vzdelávanie vo vzťahu k cieľu 2, zamerané hlavne na rozvoj služieb a cestovného ruchu	2020
Manažérske vzdelávanie a ekonomicko-právne poradenstvo, podnikateľské minimum, vzdelávanie v oblasti PC a cudzích jazykov	2020 - 2022
Zriadenie komunikačného, vzdelávacieho a informačného centra s možnosťou prístupu vzdelávania v oblasti IT	2022
Rozvoj kultúrnych tradícií a remesiel, zachovanie hodnôt v prospech agroturistiky, vytvorenie brand miestnych produktov - logo, marketing	2019 - 2021
Environmentálne vzdelávanie všetkých občanov v obci – detí, mládeže, dospelých a dôchodcov	2016 - 2020
„Festival- škola“ – vzdelávanie v oblasti organizovania subregionálneho vínneho festivalu v obci	2016 - 2020
Vzdelávanie a zvyšovanie zručností pracovníkov obecného úradu	2017 - 2026

V rámci špecifického Cieľa 1 - 4 bude nevyhnutné:

- zabezpečiť vypracovanie PD a vydanie stavebných povolení pre akcie investičného charakteru
- vysporiadať majetkovo-právne vzťahy k budúcim investičným akciám
- zabezpečiť investora pre veľké investičné akcie
- spolupracovať v rámci mikroregiónu s ďalšími obcami
- vykonať prieskum záujmu občanov o podnikanie,
- pripraviť program na realizáciu vzdelávacieho, prípadne rekvalifikačného procesu jednotlivých občanov,
- aktivizovať miestne obyvateľstvo k podnikaniu,
- podporovať všetky jestvujúce podnikateľské aktivity v obci s cieľom zachovania a tvorby nových pracovných miest
- pripraviť program na realizáciu vzdelávacieho, prípadne rekvalifikačného procesu jednotlivých občanov,
- aktivizovať miestne obyvateľstvo,
- zapojiť učiteľov ZŠ a školskú mládež ako i rodičov do spolupráce s obcou

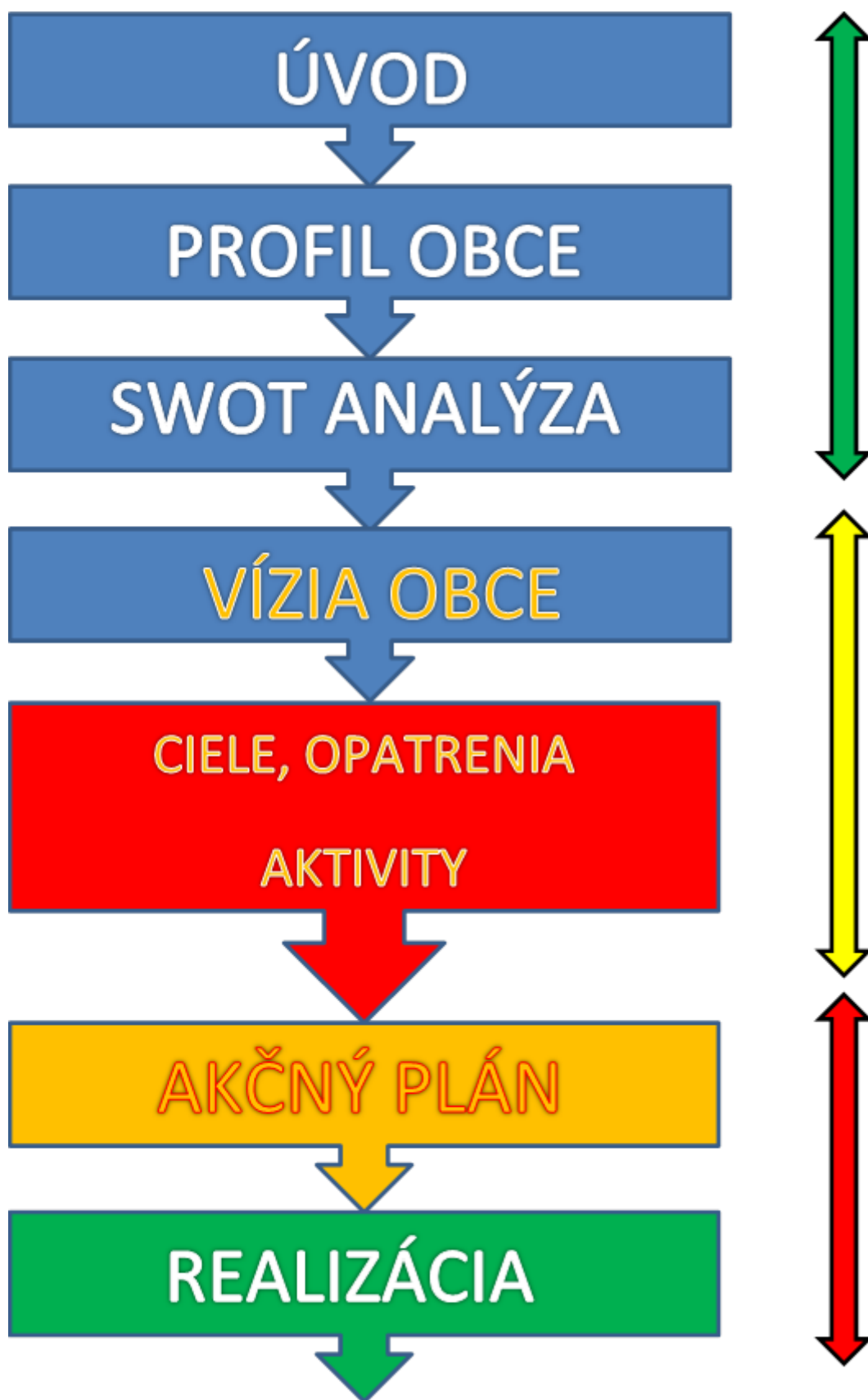
Akčný plán obce Vinica

PHSR obce obsahuje okrem úvodnej časti tri základné časti:

- **analytickú časť** (pozostáva zo situačnej analýzy a analýzy SWOT)
- **strategickú časť** (pozostáva z formulovania vízie, strategických a špecifických cieľov a opatrení)
- **implementačnú časť** (pozostáva z akčného plánu s časovým harmonogramom a návrhom finančného a organizačného zabezpečenia)

Zákon o podpore regionálneho rozvoja vyžaduje, aby PHSR obce obsahoval aj návrh jeho finančného a administratívneho zabezpečenia. Implementačná časť PHSR by teda mala poskytnúť odpoveď na otázku, ako obec zabezpečí realizáciu svojej vízie, strategických a špecifických cieľov a rozvojových priorít.

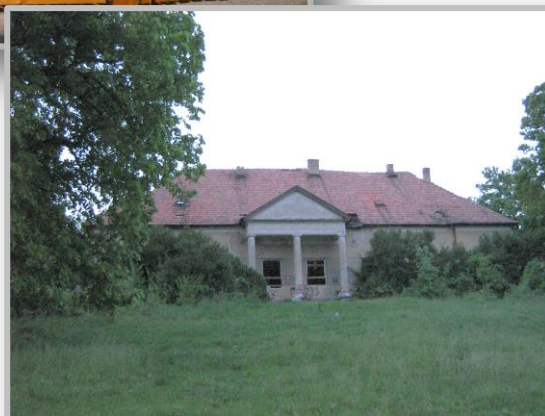
Akčný plán je podkladom k územnému priemetu jednotlivých konkrétnych projektových zámerov. Je to časť realizačná, ktorá pretvorí ciele a opatrenia na konkrétne výstupy investičného a neinvestičného charakteru.

Dôležitou súčasťou implementačnej časti je **akčný plán**. Je to krátkodobý plán (najlepšie na obdobie jedného roka), ktorý definuje prvé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jej momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Ide preto o akýsi doplnok k PHSR, ktorý je potrebné každoročne aktualizovať. Jeho plnenie by mal zabezpečovať koordinačný tím, prípadne vytvorené pracovné skupiny.

Akčný plán by mal obsahovať:

- zoznam najdôležitejších aktivít a projektov na najbližší rok, ich opis a odhad ich reálnych vyčísliteľných prínosov (napr. tvorba pracovných miest)
- harmonogram krokov, ktoré je potrebné podniknúť na realizáciu naplánovaných aktivít a projektov
- určenie realizačného tímu ku každej aktivite a projektu
- predpokladané zdroje financovania (vlastné a vonkajšie)
- pri aktualizovaných akčných plánoch je potrebné ešte doplniť zhodnotenie plnenia úloh obsiahnutých v predchádzajúcom akčnom pláne, stav naplánovaných projektov, pokrok, ktorý obec pri plnení PHSR dosiahla v uplynulom roku
- aktualizáciu faktov v situačnej analýze a analýze SWOT (ak sa medzičasom zmenili východiskové podmienky).

5. Realizačná časť - Rozpracovanie akčného plánu obce vrátane rozpočtu

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Realizačná časť obsahuje najmä východiská, popis organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám, popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta, Akčný plán s výhľadom na roky 2016-2026 (vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov).

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností, a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- fondov EU a štátnych fondov – dotácie,
- rozpočtu samosprávnych krajov,
- rozpočtu obcí – vlastné prostriedky
- prostriedky fyzických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- prostriedky iných právnických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií.

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov.

Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok na získanie týchto zdrojov. Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným cieľom štrukturálnej politiky.

Celkový akčný plán na obdobie 2016-2026 popisuje jednotlivé navrhované opatrenia. V popise je uvedené obdobie, zdroje financovania a tiež zodpovedná

organizácia za podanie a realizáciu projektu. Reálnosť splnenia cieľov vychádza z rozpočtového auditu obce jej možností financovania, resp. spolufinancovania jednotlivých projektov. Ďalej je významne ovplyvnená časovým rámcom programovacieho obdobia, harmonogramom vyhlasovania jednotlivých výziev v rámci Operačných programov a pod.

Nižšie uvedený akčný plán je rámcovým prehľadom plánovaných opatrení obce Vinica na celé programovacie obdobie. Odporúčame po schválení vyššie uvedených dokumentov, aby obec zabezpečila vypracovanie akčného plánu na najbližšie obdobie – vzor akčného plánu je uvedený v prílohe č. 1 PHSR.

Pri príprave akčného plánu musia byť zodpovedané nasledovné otázky:

- ČO – výber jednotlivých krokov

Rozhodnutie o konkrétnych krokoch (aktivitách, projektoch), ktoré je potrebné realizovať so zameraním na stanovené priority

- KTO – stanovenie osobnej alebo inštitucionálnej zodpovednosti

Za každý projekt musí niekto (osoba alebo inštitúcia) prevziať osobnú zodpovednosť. Projekty, za ktoré nebude nikto zodpovedný sa nebudú realizovať.

- KDE – určenie miesta realizácie

Výber najvhodnejšieho miesta, kde sa projekt bude fyzicky realizovať.

- KEDY – určenie času realizácie

Každý projekt treba naplánovať v reálnom čase, a to nie len termínom realizácie, ale aj potrebného časového rozpätia na realizáciu. Všetky projekty nie je možné realizovať naraz, niektoré musia predchádzať a niektoré budú doplnené počas realizácie.

- KOĽKO – stanovenie nákladov

Na realizáciu projektov, ako aj mnohých aktivít sú potrebné finančné prostriedky. Aktivity, na ktoré nie sú potrebné financie, treba vyšpecifikovať a tie sa môžu realizovať ako prvé, pokiaľ sa neviažu na iné dôležitejšie aktivity. Financie na realizáciu projektov obyčajne nie sú k dispozícii v plnej výške rozpočtu projektu. Preto tieto finančné prostriedky treba hľadať a vyskladať z rôznych zdrojov.

Akčný plán obce Vinica na roky 2016-2026

Opatrenia	Časový harmonogram	Užívatelia - cieľová skupina	Indikátory monitoringu	Finančná náročnosť – min/max v EUR
Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	2022	Obyvatelia, Návštevníci obce Zamestnanci obce	Modernizácia verejných služieb Zjednodušenie služieb obyvateľom obce	50 000
Výstavba spoločnej kanalizácie a ČOV obce	2020	Obyvatelia, Návštevníci obce	Ochrana životného prostredia, zvýšenie atraktivity obce, Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	3 200 000
Vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov, lávok a mostov v obci	2018 - 2020	Obyvatelia, Návštevníci obce Podnikatelia	Ochrana životného prostredia Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	40 000
Úprava verejných priestranstiev v obci, vytvorenie oddychových zón a verejnej zelene	2017 - 2021	Obyvatelia, Návštevníci obce	Ochrana životného prostredia Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	24 000
Vybudovanie viacúčelového športového ihriska / oddychovej zóny	2019	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce, Zvýšenie atraktivity obce, Zlepšenie služieb poskytovaných v oblasti CR	50 000
Rekonštrukcia priestorov zdravotného strediska s vybudovaním dostatku parkovacích plôch	2020 - 2022	Obyvatelia Návštevníci obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce, zlepšenie služieb poskytovaných obyvateľom	500 000
Rekonštrukcia budovy Základnej a materskej školy	2019	Obyvatelia Zamestnanci obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce, zlepšenie služieb poskytovaných obyvateľom	180 000
Vytvorenie remeselného dvora v obci	2020	Obyvatelia, Návštevníci obce	Vytvorenie vhodného potenciálu pre aktívny rozvoj CR Vytvorenie nových pracovných miest Zvýšenie atraktivity obce	50 000
Rekonštrukcia historického parku v časti „Jánoska“	2020	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce Zvýšenie rozvojového potenciálu obce Ochrana životného prostredia	20 000
Rozvoj bývania - Vybudovanie bytových jednotiek pre rodiny	2018 - 2025	Obyvatelia	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce, zlepšenie služieb poskytovaných obyvateľom Zlepšenie celkového vzhľadu	500 000

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

			obce	
Výstavba bioplynovej stanice	2022	Obyvatelia, Návštevníci obce	Ochrana životného prostredia, využívanie obnoviteľných zdrojov energií	600 000
Vytvorenie centra pre mládež	2023	Obyvatelia	Zvýšenie atraktivity obce Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	23 000
Rekonštrukcia kultúrneho domu – vytvorenie viacúčelového objektu	2020 - 2024	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce, Zhodnotenie majetku obce Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	400 000
Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu	2021	Obyvatelia Zamestnanci OcÚ	Zhodnotenie majetku obce, Zlepšenie služieb poskytovaných obyvateľom	500 000
Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	2017	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov Rozvoj služieb obce	300 000
Rekonštrukcia bývalého kaštieľa na penzión pre dôchodcov	2020	Dôchodcovia	Zlepšenie služieb v oblasti sociálnej a starostlivosti o dôchodcov	2 000 000
Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku	2024	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce Zlepšenie služieb poskytovaných obyvateľom	20 000
Vybudovanie cyklotrasy	2024	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce Zvýšenie rozvojového potenciálu obce	120 000
Vybudovanie turistických chodníkov	2021 - 2023	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce Zvýšenie rozvojového potenciálu obce	20 000
Materiálno-technické vybavenie separovaného zberu - vybudovanie zberného dvora	2017	Obyvatelia, Návštevníci obce	Ochrana ŽP Zvýšenie kvality obecných služieb Rozvojového potenciálu obce	150 000
Výstavba amfiteátra	2018	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce, Zvýšenie úrovne cestovného ruchu a kultúrno-spoločenského života obyvateľov obce	120 000
Vybudovanie turistickej informačnej kancelárie	2022	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie informovanosti turistov a občanov	10 000
Označenie obce turistickými informačnými tabuľami	2019	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie informovanosti turistov a občanov	2 000

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

Podpora inovácie a konkurencieschopnosti existujúcich podnikateľských aktivít	2019	Podnikatelia	Tvorba nových pracovných miest	40 000
Zavádzanie moderných technológií vo výrobných a spracovateľských firmách	2018	Podnikatelia	Tvorba nových pracovných miest	120 000
Rekvalifikačné kurzy v oblasti vzdelávania v cestovnom ruchu, jazykoch, manažérského vzdelávania, podnikateľského minima, v oblasti IT a tradičných remesiel	2020 - 2022	Obyvatelia Zamestnanci obce	Tvorba nových pracovných miest	2 000
Environmentálne vzdelávanie všetkých občanov v obci – detí, mládeže, dospelých a dôchodcov	2016 - 2020	Obyvatelia	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	5 000
Rozvoj kultúrnych tradícií a remesiel, zachovanie hodnôt v prospech agroturistiky, vytvorenie brand miestnych produktov - logo, marketing	2017 - 2026	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zlepšenie služieb poskytovaných v oblasti CR	5 000
Podpora kultúrnych podujatí a aktivít v obci	2017 - 2026	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie úrovne spolunažívania obyvateľov obce Rozvoj cestovného ruchu	30 000
Vybudovanie bezbariérových vstupov do cintorína, obecného úradu, tribúny štadióna, kultúrneho domu	2020	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	20 000
Výstavba infraštruktúry k priemyselnému parku	2020	Obyvatelia, podnikateľský sektor	Zlepšenie zamestnanosti obyvateľov obce	250 000
Vybudovanie obecnej kompostárne	2017	Obyvatelia obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce Ochrana životného prostredia	170 000
Výstavba a rekonštrukcia izolačnej zelene pri cestách	2019 - 2020	Obyvatelia, Návštevníci obce	Ochrana životného prostredia Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	5 000
Poskytovanie sociálnych služieb v obci – opatrovateľská služba, príprava jedá	2016 - 2020	Obyvatelia obce	Zlepšenie životných podmienok obyvateľov obce	60 000
Vzdelávanie a zvyšovanie zručností	2017 - 2026	Zamestnanci OcÚ	Zvýšenie úrovne poskytovania	

Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu z.p.o.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

pracovníkov obecného úradu			služieb obyvateľom obce	2 000
„Festival-škola“ vzdelávanie v oblasti organizovania subregionálneho vínneho festivalu v obci	2016 - 2020	Obyvatelia, Zamestnanci OcÚ	Zlepšenie služieb poskytovaných v oblasti CR Tvorba nových pracovných miest	4 000
Zvýšenie energetickej efektívnosti obecnej budovy obecného úradu, zateplenie budovy	2023	Obyvatelia, Zamestnanci OcÚ	Zvýšenie úrovne poskytovania služieb obyvateľom obce	500 000
Revitalizácia centrálnej zóny obce, prestavba parku a námestia	2023	Obyvatelia, Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce Skrášlenie vzhľadu obce	300 000
Rekonštrukcia budovy športového areálu	2019	Obyvatelia Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce Skrášlenie vzhľadu obce	200 000
Rekonštrukcia detského ihriska	2019	Obyvatelia Zamestnanci obce	Zvýšenie atraktivity obce Skrášlenie vzhľadu obce	20 000
Rekonštrukcia domu smútku – horný cintorín	2020	Obyvatelia Návštevníci obce	Zvýšenie úrovne poskytovania služieb obyvateľom obce	40 000
Rekonštrukcia plotov okolo cintorínov	2019 - 2021	Obyvatelia Návštevníci obce	Zvýšenie úrovne poskytovania služieb obyvateľom obce Skrášlenie vzhľadu obce	20 000
Rozvoj cestovného ruchu s orientáciou na vytvorenie konkrétnych produktov cestovného ruchu (vínny subregionálny festival)	2019 - 2021	Obyvatelia Podnikatelia Návštevníci obce	Zlepšenie služieb poskytovaných v oblasti CR Tvorba nových pracovných miest	20 000
Vysporiadanie pozemkov pod verejnými budovami obce (škola, športový areál, kultúrny dom)	2020	Obyvatelia Podnikatelia Návštevníci obce	Zjednodušenie realizovania obecných projektových zámerov	20 000
Zvýšenie plochy verejnej zelene vysadenie stromov a kríkov v obci, v parkoch	2017 - 2025	Obyvatelia Návštevníci obce	Zvýšenie atraktivity obce Skrášlenie vzhľadu obce	2 000
Rozšírenie atraktívnosti na náučnom chodníku s cieľom prezentovania prírodných hodnôt	2018	Obyvatelia Návštevníci obce	Ochrana životného prostredia Zvýšenie atraktivity obce	4 000

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pinciná plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania. Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca. Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoc i externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Obec má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja z vlastných zdrojov. Realizácie projektov vyprofilovali medzi pracovníkmi obce odborne zdatný projektový tím, postačujúci pre úspešné riadenie projektov v budúcnosti.

Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva **prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta)**. **Najvyšším orgánom** obce je **obecné zastupiteľstvo**. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie zastupiteľstva ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PHSR zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. **Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PHSR** schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu, vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PHSR v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie. **Najvyšším výkonným orgánom** obce a jej predstaviteľom je **starosta obce**. Vo vzťahu k realizácii PHSR starosta **riadi proces realizácie**, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávateľia, fondy a iné). **Organizačne a administratívne zabezpečuje** veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom **obecný úrad**.

5.2. Monitorovanie a hodnotenie

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné, aby na úrovni obce bola zriadená koordinačná komisia, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov (základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok). Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom**.

Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný obecný úrad a za celkovú monitorovaciu správu je zodpovedný starosta. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PHSR bude stálym procesom za meraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a financiám. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia PHSR budú na základe podnetu starostu alebo komisie obecného zastupiteľstva a materiálu predloženého do obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí. Proces hodnotenia sa vykonáva na úrovni programu (PHSR) systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia programu. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na strategické a operatívne hodnotenie.

Operatívne hodnotenie sa zakladá predovšetkým na každoročnom hodnotení - vyhodnotenie PHSR bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v obecnom zastupiteľstve. Výstupom hodnotenia je **hodnotiaca správa za príslušný rok**. Vstupnými údajmi pre prípravu operatívneho hodnotenia sú výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PHSR sú podkladom pre rozhodnutia orgánov obce pri riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR. Celkový plán hodnotenia je spracovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 11: Plán priebežných hodnotení PHSR

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie		
Strategické hodnotenie	2017	Podľa príslušných ustanovení zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Len v prípade, že to vyplýva zo zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHSR	2018	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2018	Na základe rozhodnutia starostu a obecného zastupiteľstva o spracovaní akčného plánu na ďalšie obdobie
		Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2). Akčný plán je spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje všetky projekty všetkých opatrení. Akčné plány sú prílohou hlavného dokumentu.

5.3. Komunikačný plán

Zabezpečenie realizácie PHSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území

obce. Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci informovanosti a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Komunikačnú stratégiu obce vo vzťahu k PHSR nie je účelné vyčleniť z celkovej komunikačnej stratégie obce, ktorá sa uskutočňuje vo vzťahu **k jeho obyvateľom ako hlavnej cieľovej skupine**. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplývajú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. **Podstatný a hlavný nástroj komunikácie obce je webová stránka obce so sprievodnými komunikačnými kanálmi: informačná tabuľa, rozhlas.** Komunikačná stratégia vo vzťahu k PHSR v obci prebieha kontinuálne od konca apríla 2016 počas celého programového obdobia 2016-2026.

Komunikácia vo vzťahu k PHSR je okrem cieľovej skupiny „obyvatelia“ zameraná na dve cieľové podskupiny: **organizácie, zamestnanci**. Komunikácia so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi a organizáciami je obsahom jedného z projektov PHSR na roky 2016-2026 a bude prebiehať kontinuálne v rámci tohto projektu a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia. Komunikácia so zamestnancami je súčasťou ich bežnej činnosti a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia.

Všestranným nástrojom komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly je „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva“. Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, materiál má svojho predkladateľa (konkrétna zodpovednosť, odborná garancia), na príprave materiálu sa stanoviskami podieľajú komisie zastupiteľstva ako poradné orgány, stanovisko k materiálu dáva v prípade potreby kontrolór/audit, rokujú o ňom poslanci obecného zastupiteľstva, materiál je verejne prístupný a obecné zastupiteľstvo je verejné (o zastupiteľstve je informované obyvateľstvo a organizácie všetkými informačnými kanálmi). Počas programového obdobia 2016-2026 je naplánovaných 15 aktivít na predloženie tohto typu materiálu do obecného zastupiteľstva. Z hľadiska efektivity nie je vylúčené ani spojenie aktivity týkajúcej sa hodnotenia PHSR za daný rok s návrhom nového akčného plánu.

Tabuľka 12 : Plán komunikácie, hodnotenia a monitoringu realizácie PHSR obce

	Termín	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1	12/2016	Obecný úrad	poslanci	OZ	Schválenie PHSR	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
2	03/2017	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
3	09/2017	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2018-2019	Návrh dokumentu	Akčný plán
4	03/2019	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
5	03/2020	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
6	09/2020	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu	Návrh	Akčný plán

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026

		úrad			plánu 2020-2022	dokumentu	
7	03/2021	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
8	03/2022	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
9	09/2022	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2022-2023	Návrh dokumentu	Akčný plán
10	03/2022	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
11	03/2024	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
12	09/2024	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2024-2025	Návrh dokumentu	Akčný plán
13	03/2025	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
14	03/2026	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ

Pozn: OZ – obecné zastupiteľstvo

6. Finančná časť

Vecné vymedzenie projektov jednotlivých opatrení sa premieta do finančného plánu. Finančný plán predstavuje indikatívne kvalifikované odhady pre rozpočty jednotlivých projektov. Keď to bolo možné, obsahuje aj rozpočtované náklady. Indikatívne odhady sa budú upresňovať po definitívnom schválení všetkých operačných programov Programového obdobia 2016-2026.

6.1. Indikatívny finančný plán

Tabuľka 13: Indikatívny finančný plán podľa rokov 2016 – 2026 v celkovej sume: 10,274.000 EUR

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Spolu
PO 01	21 000	21 000	101 000	205 000	55 000	50 000	123 000	100 000	6 000	6 000	688 000
PO 02	301 300	280 300	458 300	2 477 300	590 300	76 300	905 000	221 000	100 000	200	5 410 000
PO 03	326 200	9 200	7 200	3 208 200	4 200	600 200	200	20 200	200	200	4 176 000

7. Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 10 rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PHSR je natoľko dôležité a užitočné, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

Schválenie PHSR	
Dokument	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2016 - 2026
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Forma spracovania: S pomocou externých odborníkov spracovanie na základe prieskumu trhu. Spracovateľom je <i>Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu združenia právnických osôb so sídlom v Kalonde</i>. - Obdobie spracovania: 30.3.2016-10.12.2016 - Dokument bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy a metodiky na spracovanie PHSR. Riadiaci tím pozostával z členov externého spracovateľského kolektívu. Na vypracovaní jednotlivých častí PHSR sa v zmysle metodiky podieľali aj členovia troch pracovných skupín, kde boli zastúpení poslanci obce ako členovia odborných komisií, pracovníci obecného úradu a vybraní zástupcovia občianskej spoločnosti v obci. - Náklady na spracovanie: Náklady na vlastné spracovanie dokumentu na základe výsledku verejnej súťaže boli financované z vlastných zdrojov obce.
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada) - Verejné pripomienkovanie
Schválenie	<ul style="list-style-type: none"> - Návrh na uznesenie zastupiteľstva dňa: ..... - č. uznesenia ..... Schvaľujeme PHSR 2016-2026

Strategické dokumenty – Európska únia, Slovenská republika, VUC Banská Bystrica

Stratégia Európa 2020

Európa 2020 je desaťročná stratégia Európskej únie v oblasti rastu. Nezameriava sa však iba na prekonanie krízy, ale jej cieľom je odstrániť nedostatky aktuálneho rastového modelu a vytvoriť podmienky pre taký typ rastu, ktorý je inteligentnejší, udržateľnejší a inkluzívnejší.

Na účely hodnotenia pokroku bolo v rámci stratégie nastavených päť hlavných cieľov, ktoré by EÚ mala splniť do roku 2020. Týkajú sa zamestnanosti, vzdelávania, výskumu a inovácie, sociálneho začlenenia a chudoby a oblasti klímy a energetiky.

Základom stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.
- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.
- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020.

Úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne naplňať stratégiu inteligentného, udržateľného inkluzívneho rastu a zvyšovať kvalitu života.

Hlavným cieľom PD SR je zvyšovanie kvality života obyvateľov SR prostredníctvom vytvárania nových pracovných miest, inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

Priority pre financovanie

- Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
- Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
- Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
- Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
- Moderná a profesionálna verejná správa.

Operačné programy (OP)

- Výskum a inovácie (VaI) – špecifická priorita: Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií, podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií, Zlepšiť dostupnosť, využívanie a kvalitu informačno-komunikačných technológií.

Zvýšenie konkurencie schopnosti malých a stredných podnikov, poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH), Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania.

- Integrovaná infraštruktúra (II) – špecifická priorita: Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach,

- Ľudské zdroje (ĽZ) – špecifická priorita: Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácie. Investície do vzdelávania, rozvoja schopností a celoživotného vzdelávania.

- Kvalita životného prostredia (KŽP) – špecifická priorita: Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov. Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzanie a riadenie rizika.

- Efektívna verejná správa (EVS) – špecifická priorita: Zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality. Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektivitu verejnej správy.

- Integrovaný ROP (IROP) – špecifická priorita: Regionálna infraštruktúra a politika.

Samostatným režimom sa budú riadiť programy

- Technická pomoc (TP)
- Rybné hospodárstvo (RH)
- Program rozvoja vidieka (PRV)
- Európska územná spolupráca (EÚS)
- Program INTERACT (PI)

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na roky 2014 – 2020

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni NUTS 3

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NSRR je zároveň východiskový dokument pre spracovanie nového programového dokumentu na využívanie finančných prostriedkov z fondov EÚ po roku 2013.

V súlade s Lisabonskou stratégiou, v ktorej je stanovený cieľ vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku, ktorá je charakterizovaná rastom, sociálnou súdržnosťou a úctou k životnému prostrediu, bude potrebné i naďalej v Slovenskej republike zamerať pozornosť na rozvoj: ľudských zdrojov, podnikateľského prostredia, vedy, výskumu a inovácií, životného prostredia.

Strategickým cieľom NSRR je „Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov TUR.“

Prioritné oblasti národného rozvoja

Prioritná oblasť 1: Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2: Ľudské zdroje

Prioritná oblasť 3: Zamestnanosť

Prioritná oblasť 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5: Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu z.p.o.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vinica na roky 2015 - 2025

- Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska (schválená uznesením vlády SR) – Lisabonská stratégia pre Slovensko,
- Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013,
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (schválená uznesením vlády SR),
  - Národný program reforiem SR na r. 2011 - 2014(schválený uznesením vlády SR),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2013 (schválená uznesením vlády SR),
- Politika súdržnosti v rokoch 2014 – 2020,
- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015,
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky – zásadou vytýčenou v spomínanom dokumente je aj minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov.

Dokumenty regionálnej úrovne – VUC BB

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) na roky 2014-2020.

NSRRSR zadefinovala strategické ciele BBSK nasledovne

- doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
- rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti elektronických služieb,
- poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
- inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Na základe uvedeného boli určené prioritné oblasti

PO 1: Veda, výskum a inovácie

PO 2: Ľudské zdroje

PO 3: Zamestnanosť

PO 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

PO 5: Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie

Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu z.p.o.

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Zoznam informačných zdrojov

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Obecný úrad obce	www.vinica.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obecný úrad obce	www.vinica.sk
Zdravotníctvo	Obecný úrad obce	www.vinica.sk
Sociálna starostlivosť	Obecný úrad obce	www.vinica.sk
Ekonomická situácia	Obecný úrad obce, Štatistický úrad	www.vinica.sk www.statistics.sk

Príloha č. 2 Zoznam skratiek

- BJ Bytová jednotka
- ČOV Čistička odpadových vôd
- ESF Európsky sociálny fond
- ERDF Európsky fond regionálneho rozvoja
- KRIS Koncepcia rozvoja informačných
- MŠ Materská škola
- PHSR Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
- RVC Regionálne vzdelávacie centrum
- TKO Tuhý komunálny odpad
- VÚC Vyšší územný celok
- ZMOS Združenie miest a obcí Slovenska
- ZŠ Základná škola

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení	Podpis
Andrea Papp	Externý spracovateľ – I.R.A.N. n.o.	
Réka Papp	Externý spracovateľ – I.R.A.N. n.o.	
Béla Hrubík	Starosta obce Vinica	
Ing. Krisztián Baksa	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	
Richárd Segeč	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	
Mgr. Árpád Bugyi	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	
Daniel Nagy	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	
Milan Koháry	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	
Margita Balíková	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	
Ing. Flórián Gyurász	Zástupca starostu obec. zast. Vinica	
Tomáš Molnár	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	
Ing. Gábor Zsigmond	Poslanec obecného zastupiteľstva Vinica	

Poznámky: